

Informe dels resultats per a Catalunya de l'Enquesta domiciliària sobre alcohol i drogues a Espanya (EDADES) 2017

Abril de 2019

Sumari

1.	Introducció	4
2.	Objectius	4
3.	Metodologia	5
3.1.	Univers i marc mostral	5
3.2.	Mostra	5
3.3.	Qüestionari i treball de camp	6
3.4.	Anàlisi	8
4.	Resultats per a Catalunya	10
4.1.	Extensió del consum de drogues	10
4.2.	Mitjana d'edat d'inici del consum	15
4.3.	Diferències en el consum de drogues per sexes	16
4.4.	Diferències en el consum de drogues per grups d'edat	18
4.5.	Diferències en el consum de drogues per sexes i grups d'edat	21
4.6.	Consum de substàncies	24
4.6.1.	Tabac i cigarretes electròniques	24
4.6.2.	Alcohol	31
4.6.3.	Begudes energètiques	45
4.6.4.	Cànnabis	48
4.6.5.	Hipnosedants (tranquil·litzants i somnífers)	53
4.6.6.	Cocaïna	59
4.6.7.	Èxtasi o altres drogues de síntesi	62
4.6.8.	Amfetamines/ <i>speed</i>	64
4.6.9.	Al·lucinògens	68
4.6.10.	Heroïna i inhalants	71
4.6.11.	GHB	73
4.6.12.	Analgèsics opioides	74

4.6.13. Noves substàncies psicoactives	81
4.7. Injecció de drogues il·legals	85
4.8. Policonsum de drogues	85
4.9. Risc percebut davant de diferents conductes de consum	90
4.10. Disponibilitat percebuda de diverses drogues.....	93
4.11. Visibilitat d'alguns fenòmens relacionats amb el consum i l'oferta de drogues.....	96
4.12. Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals	97
4.13. Ús compulsiu d'Internet	98
4.14. Joc amb diners a Internet i presencial (fora d'Internet)	99
5. Conclusions.....	106

1. Introducció

El Programa d'enquestes domiciliàries sobre alcohol i altres drogues a Espanya (EDADES) és un programa biennal d'enquestes domiciliàries sobre consum de drogues, promogut per la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues (DGPNSD) en col·laboració amb les comunitats autònomes, que es va iniciar l'any 1995, i que actualment té resultats de dotze enquestes (dels anys 1995, 1997, 1999, 2001, 2003, 2005, 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 i 2017). Es disposa, així, d'una sèrie temporal cada vegada més dilatada que permet analitzar l'evolució de les prevalences de consum d'alcohol, tabac, hipnosedants i drogues de comerç il·legal, i també sobre altres aspectes relacionats amb el consum de drogues, com els perfils dels consumidors, la percepció de risc que té la població davant de determinades conductes de consum, la percepció de disponibilitat de les substàncies psicoactives il·legals, la visibilitat dels problemes associats amb el consum de drogues i les mesures que la població considera més efectives per resoldre'ls. Addicionalment, les últimes edicions d'aquestes enquestes han anat incorporant alguns continguts relacionats amb les addiccions sense substància, especialment el joc amb diners i l'ús compulsiu d'Internet.

D'altra banda, el qüestionari i la metodologia són bastant similars als utilitzats en altres països de la Unió Europea i als Estats Units, la qual cosa permet fer comparacions a escala internacional.

En aquest informe es descriuen els objectius, la metodologia i els principals resultats de l'enquesta EDADES 2017.

2. Objectius

L'objectiu general d'aquestes enquestes és obtenir informació útil per dissenyar i avaluar les polítiques dirigides a prevenir el consum i els problemes associats amb el consum de drogues.

Els objectius concrets de tota la sèrie d'enquestes van ser els següents:

- a) Conèixer la prevalença de consum de les diverses substàncies psicoactives.
- b) Conèixer les característiques socials i demogràfiques més importants dels consumidors.
- c) Conèixer alguns hàbits de consum rellevants.
- d) Conèixer la disponibilitat percebuda de diverses drogues per part de la població i el risc percebut davant de diverses conductes de consum.
- e) Conèixer la visibilitat dels problemes relacionats amb les drogues al lloc on viuen els enquestats.

- f) Conèixer l'opinió de la població sobre la importància dels problemes relacionats amb les drogues i les mesures per reduir-los.

3. Metodologia

En totes les enquestes s'han mantingut les modificacions metodològiques introduïdes l'any 1997 (mostratge per agrupaments en tres etapes sense substitució, on els entrevistats mateixos han de respondre totes les preguntes relacionades amb el consum de drogues), la qual cosa facilita la comparació directa entre les enquestes i elimina el possible impacte de les variacions metodològiques sobre els resultats.

En qualsevol cas, per a l'enquesta de 1995, es manté la comparabilitat dels indicadors essencials, com ara les prevalences de consum, la percepció del risc o la disponibilitat percebuda.

3.1. Univers i marc mostral

L'univers o la població de referència va ser la població resident a Espanya de 15 a 64 anys, inclusivament. La base o el marc mostral utilitzat per seleccionar la mostra només va incloure la població resident en llars familiars, i va quedar fora d'aquest marc la població que residia en institucions (casernes, convents, presons, residències d'estudiants o de gent gran, etc.), la població que vivia en establiments col·lectius (hotels, pensions, etc.) i la població sense sostre.

3.2. Mostra

A l'Estat espanyol, l'any 2017, la mostra va ser de 21.249 persones.

A Catalunya, la mostra corresponent a l'any 2017 va ser de 2.053 persones.

La distribució de la mostra per comunitats autònomes no va ser proporcional a la seva població en totes les enquestes fetes, per tal de sobrerepresentar les comunitats més petites.

La distribució per edats tampoc no va ser proporcional i en la mostra es va sobrerepresentar la població jove (15-39 anys), per tal de fer possible una anàlisi més detallada d'aquest grup d'edat, que és el més exposat al consum de les drogues considerades.

Es va fer un mostratge per agrupaments en tres etapes sense substitució.

En la primera etapa, es van seleccionar 2.147 seccions censals, corresponents a 953 municipis, d'una manera aleatòria, amb probabilitat proporcional a la dimensió de la secció. Prèviament, s'havia efectuat una estratificació de les seccions per comunitat autònoma segons la mida d'hàbitat, dividit en vuit categories: menys de 2.000 habitants; de 2.001 a 10.000 habitants; de 10.001 a 20.000; de 20.001 a 50.000 habitants; de 50.001 a 100.001 habitants; de 100.001 a 400.000 habitants; de 400.001 a 1.000.000 habitants; i més de 1.000.000 habitants. Aquesta operació es va dur a terme d'una manera centralitzada utilitzant un programa informàtic.

En la segona etapa, es van seleccionar llars seguint un procediment aleatori sistemàtic. Aquesta operació la van dur a terme els treballadors de camp mateixos. Per fer-ho, van utilitzar com a instruments el full de ruta i la guia de carrers de la secció censal. Es va considerar que una llar estava habitada i era habitatge habitual quan alguna persona de 15 a 64 anys hi havia viscut almenys vuit dels dotze mesos anteriors, o pensava viure-hi almenys durant vuit mesos. No es van considerar llars les residències col·lectives (casernes, convents, residències d'estudiants o de gent gran, hotels, etc.), les segones residències que no eren habitatges habituals, les oficines, les empreses i les llars deshabitades (confirmat per una tercera persona).

Finalment, en la tercera etapa es va seleccionar un individu dins de cada llar, utilitzant taules de nombres aleatoris *ad hoc* que permetien augmentar la probabilitat dels joves de 15 a 39 anys de ser seleccionats.

No es van admetre substitucions ni de llars ni d'individus. Per cobrir les entrevistes que no s'havien pogut efectuar –negatives a obrir la porta, absència prolongada de la llar, negativa de les persones seleccionades, etc.–, la mostra es va sobredimensionar inicialment.

3.3. Qüestionari i treball de camp

Respecte als canvis que s'han anat produint en el qüestionari al llarg de la sèrie d'enquestes, el que es va utilitzar per primera vegada l'any 1995 va ser una mica diferent al que es va fer servir entre els anys 1997 i 2003, període en què es va utilitzar el mateix qüestionari estàndard. El qüestionari de l'any 2005 va ser pràcticament igual al que es va fer servir entre 1997 i 2003. Posteriorment, a partir de l'any 2007, es van introduir algunes modificacions a fi de convergir amb el qüestionari estàndard proposat per l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies.

A partir de 1997, les preguntes sobre consum de drogues i altres conductes addictives han figurat en un quadern a part i la persona enquestada les ha hagut de respondre amb paper i

llapis. Per garantir la confidencialitat durant aquest procés, els treballadors de camp havien de mantenir-se allunyats de les persones enquestades i, un cop finalitzada l'enquesta, havien d'introduir el quadern en un sobre en presència dels enquestats amb la resta del qüestionari. Tanmateix, la informació de les persones que van rebutjar emplenar aquest quadern o que tenien problemes per emplenar-lo (cecs, discapacitats per escriure, analfabets, etc.) es va obtenir mitjançant una entrevista cara a cara.

El qüestionari incloïa preguntes de classificació, sociodemogràfiques, de salut, de percepció de risc, de disponibilitat percebuda, de visibilitat del fenomen, i d'opinions i respostes davant del problema de les drogues. En general, en les preguntes del qüestionari no hi havia l'opció «No ho sap / No contesta» (amb la intenció de forçar la resposta de la persona entrevistada). La secció sobre consum d'alcohol va incloure, entre d'altres, preguntes sobre el nombre de dies de consum i de borratxeres en els últims dotze mesos i en els darrers trenta dies. En referir-se als últims set dies, es preguntava sobre la freqüència de consum de diversos tipus de begudes alcohòliques (vi/cava/xampany, cervesa/sidra, vermut/xerès/fino, combinats/cubates, licors de fruites i licors forts). També es va avaluar el consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking* (consum de cinc begudes alcohòliques o més en homes i de quatre o més en dones en la mateixa ocasió –s'entén per *ocasió* quan es prenen d'una manera seguida o en un termini d'un parell d'hores–). A més, també es va preguntar sobre si s'havia fet *botellón* durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies, i es van introduir les deu preguntes del qüestionari AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test). L'AUDIT és un instrument dissenyat per l'Organització Mundial de la Salut amb la intenció de detectar consums d'alcohol perjudicials o de risc, així com una possible dependència d'aquesta droga.

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2015, les preguntes sobre el consum de tranquil·litzants o sedants (medicaments per calmar els nervis o l'ansietat) i de somnífers (medicaments per dormir) es van agrupar en una sola categoria anomenada «hipnosedants». Les preguntes sobre els hipnosedants es van referir al consum en general (sense diferenciar si va ser amb recepta mèdica o sense) i es va preguntar si s'havien consumit alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos, durant els darrers trenta dies i diàriament durant l'últim mes previ a l'enquesta. Pel que fa als hipnosedants sense recepta, es va preguntar si se n'havia explorat el consum alguna vegada a la vida, en els últims dotze mesos i durant els trenta dies previs a l'enquesta. Les preguntes sobre drogues de comerç il·legal (cànnabis, cocaïna en pols, cocaïna base, heroïna, al·lucinògens, èxtasi, amfetamines, inhalants, GHB, metametamines i bolets al·lucinògens) es van referir al consum alguna vegada a la vida, al consum en els últims dotze mesos i al consum en els últims trenta dies. En totes les substàncies es va preguntar sobre l'edat d'inici del consum.

L'any 2017, es va tornar a introduir un mòdul específic sobre «noves substàncies psicoactives». Respecte al cànnabis, es va tornar a afegir l'escala CAST (Cannabis Abuse

Screening Test) per tal d'avaluar el consum problemàtic d'aquesta droga. Finalment, l'any 2017 es va introduir al qüestionari un mòdul sobre consum d'analgèsics opioides, un mòdul sobre joc amb diners a Internet i presencial (fora d'Internet), el criteris diagnòstics del DSM-V per tal de valorar el joc problemàtic i el trastorn del joc, i un mòdul sobre l'ús compulsiu d'Internet (escala CIUS –The Compulsive Internet Use Scale–).

Segons el protocol de treball de camp, abans de classificar una llar o una persona com a absent i passar a seleccionar-ne una altra, els treballadors de camp havien de fer almenys tres visites a la llar inicialment seleccionada en horaris diferents.

En l'enquesta de l'any 2017, el treball de camp es va dur a terme entre el 5 de febrer i el 27 d'abril de 2018.

3.4. Anàlisi

La distribució no proporcional de la mostra per edat i comunitat autònoma no permet agregar directament els resultats, per la qual cosa va ser necessari ponderar-los. A fi de retornar la proporcionalitat a la mostra, els resultats d'aquesta enquesta es van ponderar per comunitat autònoma (dinou grups), grandària del municipi (set grups), edat (set grups) i sexe (dos grups). La ponderació per comunitat autònoma i edat es justifica per la desproporció de la mostra segons aquestes variables derivada del disseny mostral, i la ponderació per sexe es va dur a terme per equilibrar la possible desproporció de la mostra derivada de la probabilitat més alta d'absència de la llar dels homes.

L'anàlisi que es presenta a continuació s'ha basat principalment en el càlcul de la prevalença de consum de les diverses substàncies psicoactives utilitzant diversos períodes de referència: vida de la persona entrevistada, dotze mesos previs a l'enquesta, trenta dies previs a l'enquesta i, pel que fa al tabac, a l'alcohol, als hipnosedants (amb recepta mèdica o sense), al cànnabis i a la cocaïna en pols, cada dia en els trenta dies previs a l'enquesta.

En el cas de les begudes alcohòliques es va fer una anàlisi més complexa, i es van estimar, per exemple, indicadors de prevalença de consum de diverses begudes alcohòliques en l'última setmana, indicadors de consum problemàtic o intensiu (prevalença de borratxeres en els últims dotze mesos i en els darrers trenta dies, prevalença d'homes que havien consumit en la mateixa ocasió cinc begudes alcohòliques o més i de dones que n'havien consumit quatre o més durant els últims trenta dies (s'entén per *consumir en la mateixa ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores (consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking*), o de consumidors de risc i de possibles dependents de l'alcohol.

Cal destacar que la mostra està dissenyada per obtenir resultats amb una precisió acceptable, ja que s'estimen prevalences del consum de drogues per al conjunt de l'Estat espanyol. Si s'obtenen resultats per comunitat autònoma, els intervals de confiança de les drogues menys consumides a les comunitats amb menys població poden ser massa amplis, la qual cosa significa que aquestes estimacions poden estar molt afectades per l'atzar i, en representar-se les sèries temporals, es poden generar dents de serra i línies de tendència enganyoses. Malgrat això, la mostra utilitzada permet obtenir resultats amb una precisió acceptable per comunitat autònoma per a la prevalença de consum d'alcohol, tabac, cànnabis, hipnosedants, analgèsics opioides i cocaïna en pols (així com per a l'anàlisi de la percepció de risc, de la importància i de la visibilitat del problema de les drogues, de la disponibilitat de les drogues i de les accions per resoldre el problema de les drogues), però segueix sense permetre obtenir estimacions fiables per a drogues amb prevalences de consum més baixes. No obstant això, com que a Catalunya algunes de les substàncies psicoactives tendeixen a seguir una evolució semblant a la que s'observa en el conjunt de l'Estat, pot ser útil mostrar els resultats obtinguts (vegeu l'apartat següent).

4. Resultats per a Catalunya

4.1. Extensió del consum de drogues

A les taules 1-4 es pot observar l'evolució, des de 1997 fins al 2017, de les prevalences de consum de drogues per a diferents períodes (alguna vegada a la vida, alguna vegada durant l'últim any, alguna vegada durant l'últim mes i diàriament durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta).

En observar les prevalences de consum alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta, l'any 2017, l'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides, seguides del cànnabis, dels hipnosedants, dels analgèsics opioides i de la cocaïna en pols.

L'any 2017 es va observar un augment de les prevalences de consum (alguna vegada a la vida, durant els dotze mesos previs i durant els trenta dies previs a l'enquesta) de tabac, de cànnabis i de cocaïna en pols respecte de l'any 2015.

En considerar el consum diari (durant el darrer mes), l'any 2017, en relació amb l'any 2015, es va constatar un augment del consum de tabac, de cànnabis i d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense. El consum diari d'alcohol va disminuir lleugerament i el de cocaïna en pols va ser del 0,0% (0,1% l'any 2015).

Taula 1. Evolució de la prevalença de consum de drogues alguna vegada a la vida entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Tabac	69,8	68,3	63,5	68,1	72,3	70,9	75,1	72,7	74,2	68,7	70,1
Alcohol	90,0	82,1	86,3	89,9	94,5	88,3	94,8	89,2	91,3	90,9	91,0
Cànnabis	24,3	21,9	23,5	35,0	35,9	34,4	34,9	28,5	35,1	32,9	39,9
Cocaïna en pols	2,9	3,2	4,2	5,9	10,0	10,9	11,1	8,3	14,2	10,4	11,3
Cocaïna base	0,0	0,4	0,3	0,5	0,4	2,5	1,0	1,3	1,3	0,7	1,5
Èxtasi / drogues de síntesi	3,4	2,8	4,5	5,6	6,9	5,8	5,1	3,0	6,2	4,0	4,4
Al·lucinògens	2,7	2,4	2,3	3,1	5,5	4,8	3,1	2,5	6,0	5,1	5,7
Amfetamines/speed	2,9	3,1	1,9	2,6	4,6	4,7	3,2	2,2	5,2	3,6	4,3
Inhalants	0,9	1,0	0,5	0,9	1,5	1,6	0,5	0,6	0,7	0,5	0,8
Heroïna	0,2	0,4	0,3	0,9	0,5	1,0	0,6	0,5	0,6	0,5	0,7
GHB	**	**	**	**	**	**	**	**	1,2	0,5	0,7
Analgèsics opioides	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	13,1
Tranquil·litzants ⁽¹⁾	**	**	**	**	7,7	9,8	9,4	13,2	19,6	**	**
Somnífers ⁽¹⁾	**	**	**	**	6,5	6,9	8,2	6,9	12,4	**	**
Hipnosedants ^{(1) (3)}	**	**	**	**	10,4	13,1	12,7	15,4	21,9	17,3	18,5
Tranquil·litzants ⁽²⁾	**	**	**	**	**	**	**	1,3	2,4	**	**
Somnífers ⁽²⁾	**	**	**	**	**	**	**	1,1	2,0	**	**
Hipnosedants ^{(2) (3)}	**	**	**	**	**	**	**	1,7	3,0	3,1	2,4

(1) Amb recepta mèdica o sense.

(2) Sense recepta mèdica.

(3) En l'enquesta EDADES, 2015 i 2017 els tranquil·litzants i els somnífers es van agrupar en una sola categoria anomenada «hipnosedants».

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2017, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 2. Evolució de la prevalença de consum de drogues en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Tabac	44,2	44,2	45,0	49,2	44,4	42,5	41,5	38,0	41,8	36,1	40,5
Alcohol	77,2	73,7	75,4	77,2	81,3	75,3	82,2	74,2	77,7	75,9	76,0
Cànnabis	8,3	7,6	11,7	14,7	17,1	14,1	12,4	11,3	11,7	11,1	14,5
Cocaïna en pols	1,5	1,8	2,8	3,0	4,1	4,4	3,1	1,5	3,5	2,5	2,9
Cocaïna base	0,0	0,3	0,0	0,1	0,1	0,7	0,0	0,4	0,2	0,1	0,1
Èxtasi / drogues de síntesi	1,4	1,0	1,7	1,9	1,8	2,2	0,9	0,3	0,7	0,8	0,8
Al·lucinògens	1,2	1,0	0,6	0,8	1,0	1,1	0,3	0,3	0,5	1,0	0,6
Amfetamines/speed	1,0	1,3	0,8	1,0	1,4	1,4	0,5	0,1	1,2	0,6	0,5
Inhalants	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Heroïna	0,0	0,1	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
GHB	**	**	**	**	**	**	**	**	0,1	0,1	0,0
Analgèsics opioides	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	6,3
Tranquil·litzants ⁽¹⁾	**	**	**	**	4,1	5,3	4,5	7,7	8,9	**	**
Somnífers ⁽¹⁾	**	**	**	**	3,9	3,8	4,3	3,9	5,6	**	**
Hipnosedants ^{(1) (3)}	**	**	**	**	5,8	7,3	6,6	9,0	10,2	11,0	9,5
Tranquil·litzants ⁽²⁾	1,6	2,0	1,6	3,6	1,1	1,4	2,0	0,8	0,7	**	**
Somnífers ⁽²⁾	1,2	1,0	1,4	2,2	1,3	1,5	1,2	0,7	0,4	**	**
Hipnosedants ^{(2) (3)}	ND	ND	ND	ND	1,7	2,0	2,5	1,0	0,9	1,9	1,2

(1) Amb recepta mèdica o sense.

(2) Sense recepta mèdica.

(3) En l'enquesta EDADES 2015 i 2017 els tranquil·litzants i els somnífers es van agrupar en una sola categoria anomenada «hipnosedants».

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2017, aquestes dades no es van poder analitzar.

ND: no disponible.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 3. Evolució de la prevalença de consum de drogues en els últims trenta dies entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Tabac	39,6	41,0	41,6	44,9	39,3	39,2	37,9	35,7	38,7	34,5	38,3
Alcohol	60,0	62,2	61,1	67,7	70,9	61,9	69,9	60,2	65,0	60,2	64,1
Cànnabis	4,0	4,3	8,3	11,4	13,9	9,7	8,7	8,1	8,9	8,6	11,9
Cocaïna en pols	0,9	1,0	1,4	0,7	1,7	2,6	1,5	0,7	1,6	1,0	1,8
Cocaïna base	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1
Èxtasi / drogues de síntesi	0,1	0,1	1,0	0,6	0,8	0,8	0,3	0,1	0,1	0,3	0,3
Al·lucinògens	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,1	0,2	0,2	0,1	0,5	0,2
Amfetamines/speed	0,2	0,4	0,6	0,1	0,6	0,6	0,4	0,0	0,2	0,3	0,3
Inhalants	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Heroïna	0,0	0,1	0,0	0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
GHB	**	**	**	**	**	**	**	**	0,1	0,0	0,0
Analgèsics opioides	**	**	**	**	**	**	**	**	**	**	2,4
Tranquil·litzants ⁽¹⁾	**	**	**	**	2,9	3,8	3,0	5,8	6,4	**	**
Somnífers ⁽¹⁾	**	**	**	**	3,1	2,6	2,6	3,1	4,1	**	**
Hipnosedants ^{(1) (3)}	**	**	**	**	4,4	5,0	4,0	7,0	7,4	7,4	5,9
Tranquil·litzants ⁽²⁾	**	**	**	**	**	**	**	0,5	0,3	**	**
Somnífers ⁽²⁾	**	**	**	**	**	**	**	0,4	0,2	**	**
Hipnosedants ^{(2) (3)}	**	**	**	**	**	**	**	0,5	0,3	0,6	0,6

(1) Amb recepta mèdica o sense.

(2) Sense recepta mèdica.

(3) En l'enquesta EDADES 2015 i 2017 els tranquil·litzants i els somnífers es van agrupar en una sola categoria anomenada «hipnosedants».

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2017, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 4. Evolució de la prevalença de consum diari d'algunes drogues entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Tabac	32,4	34,7	37,7	36,6	33,6	29,3	26,8	29,5	30,7	26,7	32,9
Alcohol	9,5	14,2	14,4	11,0	15,1	8,5	10,1	10,9	10,2	9,8	8,1
Cànnabis	0,4	0,4	2,1	2,1	2,8	1,7	2,2	1,5	2,4	2,5	2,9
Tranquil·litzants ⁽¹⁾	**	**	**	**	1,8	1,8	1,4	4,0	5,4	**	**
Somnífers ⁽¹⁾	**	**	**	**	1,7	1,1	1,2	1,7	3,4	**	**
Hipnosedants ^{(1) (2)}	**	**	**	**	2,6	2,2	1,8	4,5	6,3	4,7	5,2

(1) Amb recepta mèdica o sense.

(2) En l'enquesta EDADES 2015 i 2017 els tranquil·litzants i els somnífers es van agrupar en una sola categoria anomenada «hipnosedants».

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 1997-2017, aquestes dades no es van poder analitzar.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.2. Mitjana d'edat d'inici del consum

De la mateixa manera que en anys anteriors, l'any 2017 les drogues que es van consumir a una edat més primerenca van ser les que tenen un comerç legal, com el tabac i l'alcohol. En canvi, els hipnosedants van ser les substàncies que es van començar a consumir més tard.

En general, l'edat mitjana d'inici de consum de les dones va ser superior a la dels homes.

A la taula 5 es mostra la mitjana d'edat d'inici del consum de les diferents substàncies psicoactives.

Taula 5. Edat mitjana d'inici del consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys (edat mitjana en anys). Catalunya, 2017

Edat mitjana d'inici de consum	Homes	Dones	Tots dos sexes
Tabac	16,6	16,7	16,6
Tabac (consum diari)	18,4	18,8	18,6
Alcohol	16,1	17,4	16,7
Cànnabis	18,3	18,8	18,5
Cocaïna base	19,4	21,1	19,8
Amfetamines/speed	20,1	22,7	20,9
Cocaïna en pols	20,8	21,6	21,0
Heroïna	21,8	20,0	21,2
Èxtasi / drogues de síntesi	20,8	22,6	21,4
Al·lucinògens	20,4	23,7	21,5
GHB	21,3	23,1	21,7
Inhalants	21,8	23,1	22,1
Hipnosedants sense recepta	28,3	36,0	32,2
Hipnosedants (amb recepta o sense)	32,4	35,3	34,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.3. Diferències en el consum de drogues per sexes

El consum de drogues va ser, en general, més elevat entre els homes, excepte en el cas dels hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) i dels analgèsics opioides, el consum dels quals va ser més freqüent en les dones.

Les prevalences de consum, per sexes, es mostren a la taula 6.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2017

Consum alguna vegada a la vida	Homes	Dones
Tabac	76,0	64,1
Alcohol	92,6	89,4
Cànnabis	49,6	30,0
Cocaïna en pols	15,1	7,5
Cocaïna base	2,0	0,9
Èxtasi / drogues de síntesi	6,0	2,9
Al·lucinògens	7,4	3,9
Amfetamines/ <i>speed</i>	5,8	2,7
Inhalants	1,2	0,4
Heroïna	1,1	0,5
GHB	1,1	0,3
Analgèsics opioides	11,5	14,7
Hipnosedants (amb recepta o sense)	15,2	21,9
Hipnosedants sense recepta	2,2	2,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2017 (continuació)

Consum alguna vegada en els últims dotze mesos	Homes	Dones
Tabac	45,1	35,9
Alcohol	80,2	71,7
Cànnabis	19,6	9,3
Cocaïna en pols	4,5	1,2
Cocaïna base	0,2	0,1
Èxtasi / drogues de síntesi	1,1	0,4
Al·lucinògens	0,9	0,4
Amfetamines/speed	0,7	0,2
Inhalants	0,2	0,1
Heroïna	0,0	0,0
GHB	0,0	0,0
Analgèsics opioides	5,6	6,9
Hipnosedants (amb recepta o sense)	7,0	12,0
Hipnosedants sense recepta	1,4	0,9
Consum alguna vegada en els últims trenta dies	Homes	Dones
Tabac	42,4	34,1
Alcohol	70,2	57,9
Cànnabis	15,9	7,9
Cocaïna en pols	2,9	0,8
Cocaïna base	0,2	0,1
Èxtasi / drogues de síntesi	0,4	0,2
Al·lucinògens	0,2	0,1
Amfetamines/speed	0,4	0,1
Inhalants	0,1	0,1
Heroïna	0,0	0,0
GHB	0,0	0,0
Analgèsics opioides	2,4	2,5
Hipnosedants (amb recepta o sense)	4,9	7,0
Hipnosedants sense recepta	0,8	0,5

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 6. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes (%). Catalunya, 2017 (continuació)

Consum diari en els últims trenta dies	Homes	Dones
Tabac	36,4	29,3
Alcohol	11,9	4,2
Cànnabis	4,5	1,2
Hipnosedants (amb recepta o sense)	4,2	6,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.4. Diferències en el consum de drogues per grups d'edat

Els consumidors de substàncies psicoactives durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies previs a l'enquesta, en general, van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas del tabac i de l'alcohol, les prevalences dels quals van ser molt similars, i, en el cas dels hipnosedants i dels analgèsics opioides, el consum dels quals va ser més freqüent entre la població de 30 a 64 anys. Pel que fa al consum diari d'alcohol durant els darrers trenta dies, cal destacar que va ser molt més freqüent en el grup d'edat de 30 a 64 anys, com també el dels hipnosedants (amb recepta o sense).

Les prevalences de consum, per grups d'edat, es mostren a la taula 7.

Taula 7. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Consum alguna vegada a la vida	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	57,6	73,7
Alcohol	84,2	93,0
Cànnabis	44,2	38,6
Cocaïna en pols	9,6	11,8
Cocaïna base	1,0	1,6
Èxtasi / drogues de síntesi	3,9	4,6
Al·lucinògens	5,2	5,8
Amfetamines/ <i>speed</i>	3,8	4,4
Inhalants	1,0	0,7
Heroïna	0,0	1,0
GHB	0,8	0,7
Analgèsics opioides	7,5	14,7
Hipnosedants (amb recepta o sense)	9,3	21,2
Hipnosedants sense recepta	2,2	2,5
Consum alguna vegada en els últims dotze mesos	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	42,6	39,9
Alcohol	77,1	75,7
Cànnabis	25,6	11,2
Cocaïna en pols	3,8	2,6
Cocaïna base	0,3	0,0
Èxtasi / drogues de síntesi	1,6	0,5
Al·lucinògens	1,7	0,3
Amfetamines/ <i>speed</i>	0,9	0,3
Inhalants	0,4	0,0
Heroïna	0,0	0,0
GHB	0,0	0,0
Analgèsics opioides	3,2	7,2
Hipnosedants (amb recepta o sense)	4,9	10,8
Hipnosedants sense recepta	0,9	1,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 7. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat (%). Catalunya, 2017 (continuació)

Consum alguna vegada en els últims trenta dies	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	37,9	38,4
Alcohol	61,9	64,7
Cànnabis	19,3	9,7
Cocaïna en pols	1,8	1,8
Cocaïna base	0,3	0,0
Èxtasi / drogues de síntesi	0,6	0,2
Al·lucinògens	0,4	0,1
Amfetamines/speed	0,6	0,2
Inhalants	0,3	0,0
Heroïna	0,0	0,0
GHB	0,0	0,0
Analgèsics opioides	0,5	3,0
Hipnosedants (amb recepta o sense)	2,8	6,8
Hipnosedants sense recepta	0,5	0,7
Consum diari en els últims trenta dies	15-29 anys	30-64 anys
Tabac	30,1	33,7
Alcohol	1,4	10,0
Cànnabis	5,0	2,3
Hipnosedants (amb recepta o sense)	1,9	6,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.5. Diferències en el consum de drogues per sexes i grups d'edat

A la taula 8, es mostren les diferents prevalences de consum de substàncies psicoactives per sexes i grups d'edat.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Consum alguna vegada a la vida	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	58,1	57,1	81,2	66,2
Alcohol	85,9	82,5	94,5	91,4
Cànnabis	51,5	36,7	49,1	28,1
Cocaïna en pols	12,1	7,1	16,0	7,7
Cocaïna base	1,0	1,0	2,3	0,8
Èxtasi / drogues de síntesi	5,4	2,4	6,2	3,0
Al·lucinògens	6,9	3,4	7,6	4,0
Amfetamines/ <i>speed</i>	4,9	2,6	6,1	2,7
Inhalants	1,0	1,0	1,2	0,2
Heroïna	0,0	0,0	1,4	0,6
GHB	1,3	0,3	1,1	0,4
Analgèsics opioides	6,3	8,6	13,1	16,5
Hipnosedants*	8,5	10,2	17,2	25,3
Hipnosedants sense recepta	2,3	2,1	2,2	2,9

* Amb recepta o sense.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2017 (continuació)

Consum en els darrers dotze mesos	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	43,4	41,7	45,6	34,2
Alcohol	79,7	74,3	80,3	71,0
Cànnabis	32,1	19,1	16,0	6,4
Cocaïna en pols	5,4	2,1	4,3	1,0
Cocaïna base	0,3	0,3	0,0	0,0
Èxtasi / drogues de síntesi	2,3	0,8	0,7	0,4
Al·lucinògens	2,3	1,0	0,5	0,2
Amfetamines/speed	1,0	0,8	0,5	0,1
Inhalants	0,5	0,5	0,1	0,0
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,0
GHB	0,0	0,0	0,0	0,0
Analgèsics opioides	2,5	4,2	6,6	7,7
Hipnosedants*	3,8	6,0	7,9	13,8
Hipnosedants sense recepta	1,0	0,5	1,4	1,0
Consum en els darrers trenta dies	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	39,7	35,8	43,2	33,5
Alcohol	65,4	58,4	71,7	57,8
Cànnabis	23,4	15,2	13,7	5,8
Cocaïna en pols	3,3	0,5	2,7	0,9
Cocaïna base	0,3	0,3	0,0	0,0
Èxtasi / drogues de síntesi	0,8	0,5	0,3	0,1
Al·lucinògens	0,3	0,5	0,2	0,0
Amfetamines/speed	1,0	0,5	0,3	0,0
Inhalants	0,0	0,5	0,1	0,0
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,0
GHB	0,0	0,0	0,0	0,0
Analgèsics opioides	0,5	0,8	2,9	3,1
Hipnosedants*	2,6	2,9	5,5	8,1
Hipnosedants sense recepta	0,8	0,3	0,8	0,5

* Amb recepta o sense.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 8. Prevalença de consum de substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys, per sexes i grups d'edat (%). Catalunya, 2017 (continuació)

Consum diari en els darrers trenta dies	Homes 15-29 anys	Dones 15-29 anys	Homes 30-64 anys	Dones 30-64 anys
Tabac	30,7	29,4	38,1	29,4
Alcohol	2,3	0,5	14,8	5,3
Cànnabis	8,0	1,8	3,5	1,0
Hipnosedants*	1,5	2,4	5,0	7,4

* Amb recepta o sense.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6. Consum de substàncies

4.6.1. Tabac i cigarretes electròniques

Tabac

El tabac va ser la segona droga, després de l'alcohol, més consumida entre la població de 15 a 64 anys.

L'any 2017, el 70,1% de la població de 15 a 64 anys havia consumit tabac alguna vegada a la vida; un 40,5% ho va fer durant els últims dotze mesos; un 38,3%, durant els últims trenta dies; i un 32,9%, diàriament durant l'últim mes previ a l'enquesta.

La prevalença de consum diari va ser més alta en els homes que en les dones (36,4% en homes i 29,3% en dones). En comparar el grup d'edat de 15 a 29 anys amb el de 30 a 64 anys, es va observar que el consum diari va ser lleugerament superior en el segon grup d'edat (30,1% entre els 15 i 29 anys i 33,7% entre els 30 i 64 anys). La prevalença de consum diari més elevada es va detectar en els homes de 30 a 64 anys (38,1%).

A la taula 9 es mostren les prevalences de consum de tabac per grups d'edat i sexe.

La mitjana d'edat d'inici del consum de tabac va ser de 16,6 anys (16,6 anys en homes i 16,7 en dones) i la del consum diari va ser de 18,6 anys (18,4 anys en homes i 18,8 en dones).

Taula 9. Prevalences de consum de tabac per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	58,1	57,1	57,6	81,2	66,2	73,7	76,0	64,1	70,1
En els darrers 12 mesos	43,4	41,7	42,6	45,6	34,2	39,9	45,1	35,9	40,5
En els darrers 30 dies	39,7	35,8	37,9	43,2	33,5	38,4	42,4	34,1	38,3
Diàriament	30,7	29,4	30,1	38,1	29,4	33,7	36,4	29,3	32,9

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar el consum diari de tabac durant els últims trenta dies per sexe i intervals d'edat de deu anys, les prevalences de consum més elevades (superiors al 40,0%) es van observar en homes de 25 a 34 anys i de 45 a 54 anys. Les prevalences de consum més altes entre les dones es van observar en els mateixos grups d'edat que en els homes (taula 10).

Taula 10. Prevalença de consum de tabac diari durant els darrers trenta dies per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de consum de tabac diari durant els darrers trenta dies
Homes 15-24 anys	24,9
Dones 15-24 anys	25,2
Total 15-24 anys	24,9
Homes 25-34 anys	42,1
Dones 25-34 anys	33,5
Total 25-34 anys	37,7
Homes 35-44 anys	35,1
Dones 35-44 anys	30,1
Total 35-44 anys	32,6
Homes 45-54 anys	43,4
Dones 45-54 anys	32,3
Total 45-54 anys	38,4
Homes 55-64 anys	31,5
Dones 55-64 anys	24,2
Total 55-64 anys	27,5
Total 15-64 anys	32,9

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La mitjana de cigarretes fumades durant els darrers trenta dies va ser de 12,0 (13,3 en homes i 10,6 en dones).

El tipus de tabac fumat els darrers trenta dies va ser el següent: cigarretes de paquet (71,8%), tabac de caragolar (21,1%) i dels dos tipus (7,1%).

La prevalença de consum de cigarretes de paquet va ser més alta en les dones que en els homes (74,6% en dones i 69,6% en homes). En comparar el grup d'edat de 15 a 29 anys amb el de 30 a 64 anys, es va observar que el consum de cigarretes de paquet va ser superior en el segon grup d'edat (57,6% entre els 15 i 29 anys i 75,8% entre els 30 i 64 anys). La prevalença de consum de cigarretes de paquet més elevada es va detectar en les dones de 30 a 64 anys (80,2%). En canvi, el consum de tabac de caragolar va ser més freqüent entre els joves de 15 a 29 anys (27,8%) i les prevalences de consum de tabac de caragolar més elevades es van detectar en les dones (29,6%) i en els homes (26,4%) d'aquest grup d'edat (taula 11).

A la taula 11 es mostren les prevalences de consum de tabac durant els últims trenta dies en la població de 15 a 64 anys, segons el tipus de cigarretes que ha fumat, per grups d'edat i sexe.

Taula 11. Prevalença de consum de tabac durant els últims 30 dies en la població de 15-64 anys, segons el tipus de cigarretes que ha fumat, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Cigarretes de paquet	58,1	56,8	57,6	72,5	80,2	75,8	69,6	74,6	71,8
Tabac de caragolar	26,4	29,6	27,8	20,8	17,0	19,2	21,9	20,0	21,1
Els dos tipus	15,5	13,6	14,5	6,7	2,8	5,0	8,5	5,4	7,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Un 17,9% de la població que fumava s'havia plantejat deixar de fumar, però no ho havia intentat, mentre que un 48,3% va afirmar que s'ho havia plantejat i ho havia intentat. Un 33,9% de la població fumadora no s'havia plantejat mai deixar de fumar.

El percentatge de persones fumadores que es va plantejar deixar de fumar i ho va intentar va ser més alt en les dones que en els homes i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. El percentatge màxim es va observar en dones de 30 a 64 anys. El percentatge més elevat de persones fumadores que no s'havia plantejat mai deixar de fumar es va registrar entre els homes i les dones de 15 a 29 anys (taula 12).

A la taula 12 es mostra el percentatge de persones fumadores que s'havia plantejat deixar de fumar o no entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe.

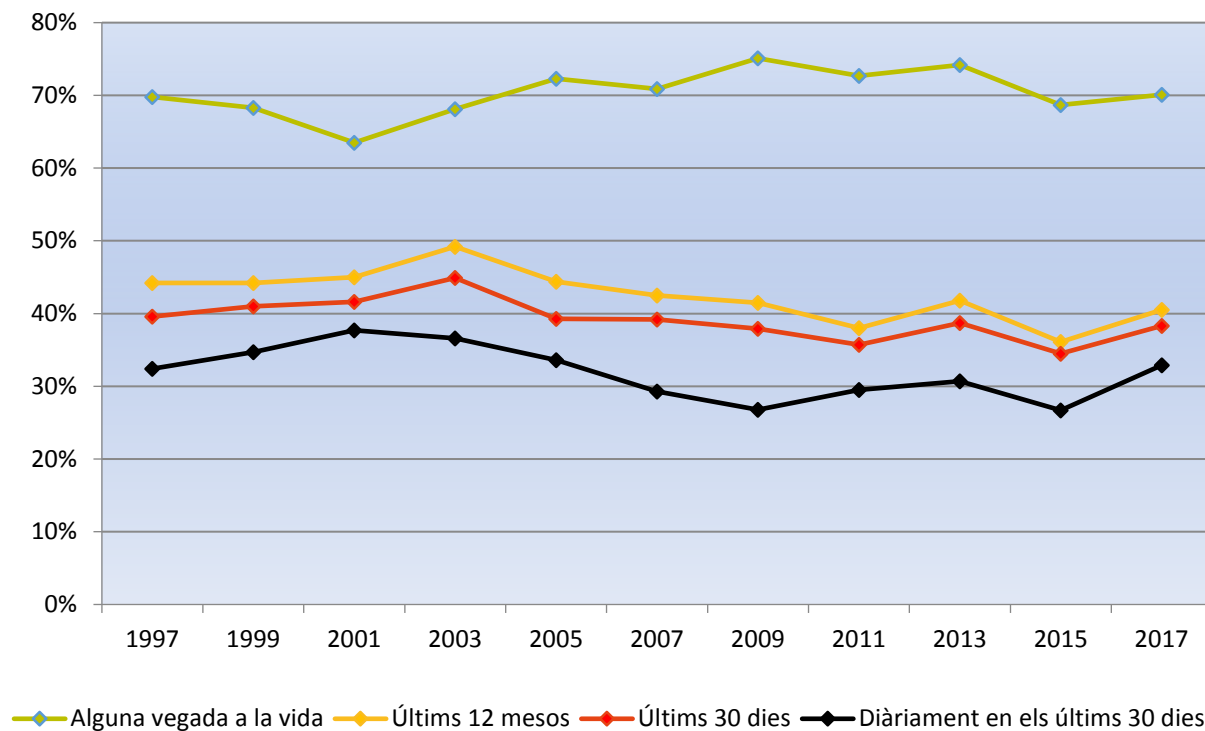
Taula 12. Percentatge de persones que s'ha plantejat deixar de fumar o no en la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
S'ha plantejat deixar de fumar, però no ho ha intentat	15,4	14,2	15,1	20,7	15,9	18,7	19,8	15,5	17,9
S'ha plantejat deixar de fumar i ho ha intentat	29,4	36,6	32,8	49,6	56,7	52,6	45,7	51,6	48,3
No s'ha plantejat deixar de fumar	55,1	49,3	52,0	29,7	27,4	28,7	34,5	33,0	33,9

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2017, les prevalences de consum de tabac alguna vegada a la vida, durant l'últim any, durant els darrers trenta dies i diària (durant el darrer mes) previs a l'enquesta van ser superiors a les de l'any 2015. La prevalença del consum diari de tabac es va situar a nivells similars a la de l'any 1997. Torna, d'aquesta manera, la tendència creixent del consum diari de tabac que es va observar durant el període 1997-2001 i 2009-2013 (figura 1). Caldrà veure si aquest canvi de tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 1. Evolució de la prevalença de consum de tabac en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Cigarettes electròniques

L'any 2017, el 10,4% de la població de 15 a 64 anys havia consumit cigarettes electròniques alguna vegada a la vida; un 2,9% ho havia fet durant els últims dotze mesos; un 1,3%, durant els últims trenta dies; i un 0,9%, diàriament durant l'últim mes previ a l'enquesta.

Pel que fa a l'edat, el grup de 15 a 29 anys és el que va mostrar les prevalences més altes en tots el trams temporals.

En analitzar el consum de cigarretes electròniques durant els darrers dotze mesos, es va observar que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys, en canvi, en aquest grup d'edat, durant els darrers trenta dies i a diari durant l'últim mes, les prevalences van ser lleugerament superiors en les dones (taula 13).

A la taula 13 es mostren les prevalences de consum de cigarretes electròniques per grups d'edat i sexe.

La mitjana d'edat d'inici del consum de cigarretes electròniques va ser de 33,4 anys (32,4 anys en homes i 34,5 en dones).

Taula 13. Prevalences de consum de cigarretes electròniques per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	14,7	12,0	13,4	9,0	10,1	9,6	10,3	10,5	10,4
En els darrers 12 mesos	7,2	4,7	6,0	1,7	2,1	1,9	3,0	2,7	2,9
En els darrers 30 dies	2,3	2,4	2,2	0,5	1,5	1,0	0,9	1,7	1,3
Diàriament	1,0	1,6	1,3	0,5	1,0	0,8	0,6	1,1	0,9

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, el 61,7% dels consumidors de cigarretes electròniques van fumar cartutxos o líquids que contenien nicotina, el 21,3% cartutxos o líquids sense nicotina i el 17,0% cartutxos o líquids amb nicotina o sense (taula 14).

El consum de cigarretes electròniques amb cartutxos o líquids amb nicotina va ser més freqüent entre les dones que entre els homes. La prevalença màxima es va observar entre les dones de 30 a 64 anys. Respecte al consum de cigarretes electròniques sense nicotina, la prevalença va ser molt més alta entre els joves de 15 a 29 anys (taula 14).

A la taula 14 es mostren les prevalences de consum de cigarretes electròniques amb nicotina o sense per grups d'edat i sexe.

Taula 14. Consum de cigarretes electròniques amb nicotina o sense en la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Cartutxos o líquids per a cigarretes electròniques amb nicotina	60,7	61,4	61,6	54,5	67,9	61,7	56,5	66,7	61,7
Cartutxos o líquids per a cigarretes electròniques sense nicotina	28,6	29,5	29,3	20,5	16,0	18,1	23,2	19,5	21,3
Els dos tipus	10,7	9,1	9,1	25,0	16,0	20,2	20,2	13,8	17,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2017, la prevalença de consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida va ser 4,0 punts percentuals superior a la de l'any 2015 (taula 15).

Taula 15. Evolució de les prevalences de consum de cigarretes electròniques en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2015-2017

Any	2015	2017
Prevalença de consum de cigarretes electròniques alguna vegada a la vida	6,4	10,4
Prevalença de consum de cigarretes electròniques en els últims dotze mesos	**	2,9
Prevalença de consum de cigarretes electròniques en els últims trenta dies	**	1,3
Prevalença de consum de cigarretes electròniques diàriament en els últims trenta dies	**	0,9

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de l'enquesta 2015, aquestes dades no es van poder analitzar.
Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2015-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.2. Alcohol

L'alcohol és la droga més consumida en la societat catalana. L'any 2017, el 91,0% de la població de 15 a 64 anys n'havia pres alguna vegada a la vida, el 76,0% n'havia consumit algun dia durant l'últim any, el 64,1% n'havia consumit algun dia durant l'últim mes, i el 8,1% n'havia consumit diàriament durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta (taula 16).

El consum d'alcohol va ser més freqüent entre els homes i en el grup d'edat de 30 a 64 anys, excepte en el cas del consum durant els darrers dotze mesos. Les prevalences més altes de consum es van observar en homes de 30 a 64 anys. Pel que fa al sexe, a mesura que es reduïa el tram temporal, les diferències del consum entre homes i dones es feien més evidents i, pel que fa al grup d'edat, aquesta diferència era més pronunciada en el tram temporal «diàriament durant els darrers trenta dies» (1,4% entre els 15-29 anys i 10,0% entre els 30-64 anys) (taula 16).

Finalment, cal destacar que la prevalença de consum diari d'alcohol va ser 2,8 vegades superior en els homes que en les dones. L'11,9% dels homes va declarar que bevia diàriament, mentre que en les dones aquest percentatge va ser del 4,2% (taula 16). En analitzar el consum diari d'alcohol durant els darrers trenta dies per sexe i intervals d'edat de deu anys, es va observar que es tractava d'un patró de consum més freqüent a mesura que s'incrementava l'edat de la població i molt més freqüent en homes (31,0% entre els homes de 55 a 64 anys i 9,2% entre les dones del mateix grup d'edat) (taula 17).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'alcohol va ser de 16,7 anys (16,1 anys en els homes i 17,4 anys en les dones).

Taula 16. Prevalença de consum d'alcohol per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	85,9	82,5	84,2	94,5	91,4	93,0	92,6	89,4	91,0
En els darrers 12 mesos	79,7	74,3	77,1	80,3	71,0	75,7	80,2	71,7	76,0
En els darrers 30 dies	65,4	58,4	61,9	71,7	57,8	64,7	70,2	57,9	64,1
Diàriament	2,3	0,5	1,4	14,8	5,3	10,0	11,9	4,2	8,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 17. Prevalença de consum d'alcohol diari durant els darrers 30 dies per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de consum d'alcohol diari durant els darrers 30 dies
Homes 15-24 anys	1,2
Dones 15-24 anys	0,4
Total 15-24 anys	0,8
Homes 25-34 anys	4,4
Dones 25-34 anys	1,6
Total 25-34 anys	3,0
Homes 35-44 anys	7,7
Dones 35-44 anys	3,6
Total 35-44 anys	5,6
Homes 45-54 anys	15,9
Dones 45-54 anys	5,6
Total 45-54 anys	11,2
Homes 55-64 anys	31,0
Dones 55-64 anys	9,2
Total 55-64 anys	19,1
Total 15-64 anys	8,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Globalment, els tipus de begudes alcohòliques consumides en els darrers set dies van ser, en ordre descendent, la cervesa/sidra (35,4%), el vi/cava/xampany (23,0%), els combinats/cubates (9,6%), el vermut/xerès/fino i els licors forts (2,6%) i els licors de fruites (1,0%) (taula 18).

El consum dels diversos tipus de begudes va ser més freqüent entre els homes, excepte en el cas del vermut/xerès/fino i, pel que fa a l'edat, els combinats/cubates van ocupar la segona posició entre les begudes més consumides en el grup d'edat més jove (19,1% entre els 15-29 anys i 6,8% entre els 30-64 anys), mentre que el vi/cava/xampany va ser molt més freqüent en el grup de 30 a 64 anys (27,5% en aquest grup d'edat i 7,7% entre els 15-29 anys) (taula 18).

A la taula 18 es mostren les prevalences de consum dels diversos tipus de begudes alcohòliques per grups d'edat i sexe.

Taula 18. Prevalences de consum de diversos tipus de begudes alcohòliques en els últims set dies per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Cervesa/sidra	38,1	19,9	29,0	47,7	26,8	37,3	45,6	25,2	35,4
Vi/cava/xampany	8,0	7,3	7,7	32,8	22,2	27,5	27,1	18,8	23,0
Combinats/cubates	22,8	15,4	19,1	9,5	4,1	6,8	12,6	6,7	9,6
Vermut/xerès/fino	0,8	2,1	1,4	2,8	3,2	3,0	2,4	2,9	2,6
Licors forts	2,3	2,6	2,5	3,8	1,5	2,6	3,5	1,7	2,6
Licors de fruites	1,0	1,0	1,0	1,3	0,8	1,0	1,2	0,8	1,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Borratxeres (intoxicacions etíliques agudes)

La prevalença de borratxeres durant els darrers dotze mesos va ser del 16,5%. Van ser més freqüents en els homes i en el grup d'edat de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades es van trobar en els homes de 15 a 29 anys (taula 19).

En analitzar el percentatge de borratxeres en els darrers dotze mesos per sexe i intervals d'edat de deu anys, es va observar que, a mesura que s'incrementava l'edat de la població, la prevalença d'intoxicacions etíliques es reduïa i, pel que fa al sexe, va ser més alta en els homes. Les prevalences més elevades es van trobar en els homes de 15 a 34 anys i en les dones de 15 a 24 anys (taula 20).

Atès que l'indicador «borratxeres o intoxicacions etíliques agudes» podria reflectir diferències subjectives i individuals respecte a la percepció d'embriaguesa, en el qüestionari es va introduir una pregunta addicional que pretenia explorar la correspondència entre la percepció subjectiva d'intoxicació etílica de la persona entrevistada com a conseqüència d'un consum intensiu d'alcohol i l'existència de símptomes que habitualment s'associen a un estat d'embriaguesa. D'aquesta manera, es va registrar que el 14,3% de la població havia begut prou alcohol com per experimentar sensació d'instabilitat, mareig o dificultats per parlar en els últims dotze mesos, percentatge que va ser bastant similar al que es va obtenir a partir de la pregunta que explorava la freqüència de borratxeres durant el mateix període.

Taula 19. Prevalença de borratxeres durant els darrers dotze mesos per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Borratxeres									
En els darrers 12 mesos	33,0	28,3	30,6	16,2	8,4	12,3	20,0	12,9	16,5

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 20. Prevalença de borratxeres durant els darrers dotze mesos per sexe i edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de borratxeres en els últims 12 mesos
Homes 15-24 anys	31,3
Dones 15-24 anys	29,0
Total 15-24 anys	30,2
Homes 25-34 anys	29,9
Dones 25-34 anys	19,9
Total 25-34 anys	25,0
Homes 35-44 anys	18,2
Dones 35-44 anys	9,2
Total 35-44 anys	13,6
Homes 45-54 anys	14,5
Dones 45-54 anys	8,7
Total 45-54 anys	11,8
Homes 55-64 anys	9,9
Dones 55-64 anys	4,0
Total 55-64 anys	6,7
Total 15-64 anys	16,5

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença de borratxeres durant els darrers trenta dies va ser del 7,7%. Van ser més freqüents en els homes i en el grup d'edat de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades es van trobar en els homes de 15 a 29 anys (taula 21).

Taula 21. Prevalença de borratxeres en els darrers trenta dies per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Borratxeres									
En els darrers 30 dies	17,0	12,4	14,8	7,8	3,5	5,6	10,0	5,5	7,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar el percentatge de borratxeres en els darrers trenta dies per sexe i intervals d'edat de deu anys, es va observar que, a mesura que s'incrementava l'edat de la població, la prevalença d'intoxicacions etíliques es reduïa i, pel que fa al sexe, va ser més alta en els homes. Les prevalences més elevades es van trobar en els homes de 15 a 34 anys i en les dones de 15 a 24 anys (taula 22).

Taula 22. Prevalença de borratxeres en els darrers trenta dies per sexe i edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de borratxeres en els últims 30 dies
Homes 15-24 anys	16,4
Dones 15-24 anys	12,1
Total 15-24 anys	14,1
Homes 25-34 anys	13,1
Dones 25-34 anys	7,2
Total 25-34 anys	10,3
Homes 35-44 anys	9,3
Dones 35-44 anys	4,1
Total 35-44 anys	6,7
Homes 45-54 anys	8,1
Dones 45-54 anys	4,3
Total 45-54 anys	6,3
Homes 55-64 anys	4,4
Dones 55-64 anys	2,4
Total 55-64 anys	3,2
Total 15-64 anys	7,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar l'evolució del percentatge de borratxeres durant els darrers dotze mesos, es va observar que, des de l'any 2009, s'havia reduït un 12,9% en relació amb l'any 2017. No obstant això, es va mantenir bastant estable respecte a l'any 2015 (15,7% l'any 2015 i 16,5% l'any 2017) (taula 23).

La prevalença de borratxeres durant els últims trenta dies l'any 2015 va ser del 5,9% i el 2017 va ser del 7,7%. D'aquesta manera, l'any 2017 aquesta prevalença va augmentar 1,8 punts percentuals respecte a l'any 2015 (taula 23).

Taula 23. Evolució de la prevalença de borratxeres durant els darrers dotze mesos i durant l'últim mes (%). Catalunya, 2007-2017

Any	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Borratxeres en els últims 12 mesos	20,2	29,4	14,0	18,7	15,7	16,5
Borratxeres en els últims 30 dies	**	**	**	7,4	5,9	7,7

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 2007-2017, aquestes dades no es van poder analitzar.
Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2007-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking*

Es considera consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking* la ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més, en el cas dels homes, i de quatre begudes alcohòliques o més, en el cas de les dones, en la mateixa ocasió. S'entén per *consumir en la mateixa ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores.

La prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking* va ser de l'11,5%. Es va observar que era més freqüent en els homes i en el grup d'edat de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades es van trobar en els homes de 15 a 29 anys (taula 24).

Taula 24. Prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking*¹ durant els darrers trenta dies per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
<i>Binge drinking</i>¹									
En els darrers 30 dies	19,8	14,0	17,0	14,2	5,5	9,9	15,5	7,5	11,5

¹ Consum episòdic intensiu d'alcohol (*binge drinking*): ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més, en el cas dels homes, i de quatre begudes alcohòliques o més, en el cas de les dones, en la mateixa ocasió (s'entén per *consumir en la mateixa ocasió* prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar la prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking* per sexe i intervals d'edat de deu anys, les prevalences van ser més altes en els homes en tots els intervals d'edat. També es va observar que es tractava d'un patró de consum més freqüent en els grups de menys edat. Les prevalences més elevades es van trobar en els homes de 15 a 34 anys i, entre les dones, es van observar entre els 15 i els 24 anys (taula 25).

Entre els homes de 35 a 64 anys, la prevalença de *binge drinking* va oscil·lar entre el 13,1% i el 14,7%, superant notablement les prevalences observades entre les dones d'aquest grup d'edat (taula 25).

Taula 25. Prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking*¹ durant els darrers trenta dies per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o <i>binge drinking</i> en els últims 30 dies
Homes 15-24 anys	17,2
Dones 15-24 anys	14,4
Total 15-24 anys	15,9
Homes 25-34 anys	19,2
Dones 25-34 anys	10,6
Total 25-34 anys	14,9
Homes 35-44 anys	14,7
Dones 35-44 anys	6,5
Total 35-44 anys	10,5
Homes 45-54 anys	14,1
Dones 45-54 anys	6,8
Total 45-54 anys	10,8
Homes 55-64 anys	13,1
Dones 55-64 anys	1,0
Total 55-64 anys	6,3
Total 15-64 anys	11,5

¹ Consum episòdic intensiu d'alcohol (*binge drinking*): ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més, en el cas dels homes, i de quatre begudes alcohòliques o més, en el cas de les dones, en la mateixa ocasió (s'entén per consumir en la mateixa ocasió prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking* durant els trenta dies l'any 2015 va ser del 15,1% i el 2017 va ser de l'11,5%, d'aquesta manera l'any 2017 aquesta prevalença va disminuir 3,6 punts percentuals respecte a l'any 2015. Cal destacar també que és una de les prevalences més baixes observades durant el període 2007-2017 (taula 26).

Taula 26. Evolució de la prevalença de consum episòdic intensiu d'alcohol o *binge drinking*¹ durant els darrers trenta dies (%). Catalunya, 2007-2017

Any	2007	2009	2011	2013	2015	2017
<i>Binge drinking</i> en els últims 30 dies	13,3	13,7	11,1	13,6	15,1	11,5

¹ Consum episòdic intensiu d'alcohol (*binge drinking*): ingesta en el darrer mes de cinc begudes alcohòliques o més, en el cas dels homes, i de quatre begudes alcohòliques o més, en el cas de les dones, en la mateixa ocasió (s'entén per consumir en la mateixa ocasió prendre-les d'una manera seguida o en un interval aproximat de dues hores).

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2007-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Botellón

Un 5,4% de la població de 15 a 64 anys va fer *botellón* durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta. Les prevalences més elevades es van trobar entre els homes (6,6% d'homes i 4,1% de dones) i, molt especialment, entre la població jove de 15 a 29 anys (19,6% entre els 15 i 29 anys i 1,2% entre els 30 i els 64 anys). Els homes de 15 a 29 anys van presentar la prevalença més alta (22,0%), tot i que a poca distància de les dones del mateix grup d'edat (17,1%) (taula 27).

Pel que fa a l'últim mes, un 2,3% de la població de 15 a 64 anys va fer *botellón* durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta. De la mateixa manera que en el cas dels que van fer *botellón* durant els darrers dotze mesos, les prevalences més elevades es van trobar entre els homes (2,7% d'homes i 1,9% de dones) i, sobretot, entre la població jove de 15 a 29 anys (7,7% entre els 15 i 29 anys i 0,7% entre els 30 i els 64 anys). Els homes de 15 a 29 anys van presentar la prevalença més alta (8,0%), tot i que a molt poca distància de les dones del mateix grup d'edat (7,6%) (taula 27).

Taula 27. Prevalença de *botellón* durant els darrers dotze mesos i durant l'últim mes per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Botellón									
En els darrers 12 mesos	22,0	17,1	19,6	2,1	0,3	1,2	6,6	4,1	5,4
En els darrers 30 dies	8,0	7,6	7,7	1,1	0,2	0,7	2,7	1,9	2,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença de *botellón* en els últims dotze mesos va ser la més baixa del període 2013-2017 i la dels últims trenta dies es va mantenir estable respecte a l'any 2015 (taula 28).

Taula 28. Evolució de la prevalença de *botellón* durant els darrers dotze mesos i durant l'últim mes (%). Catalunya, 2013-2017

Any	2013	2015	2017
<i>Botellón</i> en els últims 12 mesos	10,1	6,1	5,4
<i>Botellón</i> en els últims 30 dies	3,7	2,3	2,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2013-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Consum de risc (AUDIT)

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2013, es van tornar a introduir les deu preguntes del qüestionari AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test). L'AUDIT és un instrument dissenyat per l'Organització Mundial de la Salut amb la intenció de detectar consums d'alcohol perjudicials o de risc, així com una possible dependència d'aquesta droga. Es van establir com a punts de tall el 8 i el 20: un qüestionari AUDIT amb una puntuació igual o superior a 8 es va considerar «consum de risc» i un amb una puntuació igual o superior a 20 «possible dependència».

Els resultats van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que havia consumit alcohol durant els darrers dotze mesos, un 4,9% (6,0% d'homes i 3,7% de dones) presentava un consum de risc, i un 0,3% (0,4% d'homes i 0,2% de dones), una possible dependència.

Entre la població general de 15 a 64 anys, un 3,6% (4,6% d'homes i 2,6% de dones) va presentar un consum de risc, i un 0,2% (0,3% d'homes i 0,1% de dones), una possible dependència (taula 29).

Taula 29. Prevalença de consum de risc d'alcohol i de possible dependència de l'alcohol entre el total de la població de 15 a 64 anys, total i per sexes (%). Catalunya, 2017

	Total	Homes	Dones
Prevalença de consum de risc d'alcohol (AUDIT \geq 8)	3,6	4,6	2,6
Prevalença de possible dependència de l'alcohol (AUDIT \geq 20)	0,2	0,3	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

A la taula 30 s'observa que l'any 2017 el consum de risc d'alcohol i la possible dependència d'aquesta substància van ser inferiors als de l'any 2013.

Taula 30. Evolució de la prevalença de consum de risc d'alcohol i de possible dependència de l'alcohol entre el total de la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2013-2017

Any	2013	2017
Prevalença de consum de risc d'alcohol (AUDIT \geq 8)	4,2	3,6
Prevalença de possible dependència de l'alcohol (AUDIT \geq 20)	0,5	0,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2013-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa als motius pels quals la població consumia begudes alcohòliques, gairebé un 20% dels consumidors d'alcohol ho feien sempre o quasi sempre perquè era divertit o perquè animava les festes. En segon lloc, el 12,7% dels individus consumien alcohol sempre o gairebé sempre perquè els agradava com se sentien després de beure i, en tercer lloc, un 5,2% dels bevedors ho feien perquè creien que era saludable o formava part d'una alimentació equilibrada (taula 31).

Cal destacar que, a mesura que augmentava l'interval d'edat de la població, es reduïa el percentatge de les persones que bevien alcohol perquè era divertit o perquè animava les festes i s'incrementava el de les que bevien perquè creien que era saludable o formava part d'una alimentació equilibrada: 6,5% dels consumidors d'alcohol de 30 a 64 anys i un 8,5% dels homes d'aquest grup d'edat (taula 31).

Taula 31. Motius de consum de begudes alcohòliques entre la població de 15 a 64 anys que va beure en els últims 12 mesos per grups d'edat i sexe (percentatge que va contestar que sempre o quasi sempre bevia per aquest motiu). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
És divertit o anima les festes	27,0	20,8	24,1	17,2	15,6	16,5	19,5	16,9	18,2
Li agrada com se sent després de beure	17,7	17,0	17,2	12,7	9,6	11,3	13,9	11,3	12,7
Creu que és saludable o forma part d'una alimentació equilibrada	1,0	0,7	1,0	8,5	4,1	6,5	6,8	3,4	5,2
Només per emborratxar-se	2,3	2,8	2,5	0,8	1,3	1,0	1,1	1,7	1,4
Per tal d'encaixar en un grup o per no sentir-se exclòs	0,6	0,7	0,8	0,6	1,4	1,0	0,7	1,2	0,9
L'ajuda quan se sent deprimat o quan necessita oblidar-se de tot	0,6	0,4	0,5	0,4	0,6	0,5	0,4	0,6	0,5

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Tot seguit es mostren els resultats sobre les actituds de la població de 15 a 64 anys en relació amb determinades polítiques en matèria de consum d'alcohol. En primer lloc, l'afirmació amb un grau d'acord més important consisteix en la importància que hi hagi una correcta educació i informació per tal de reduir els danys relacionats amb el consum d'alcohol. En segon lloc, també hi ha un alt grau d'acord sobre la necessitat de mostrar en els envasos de les begudes alcohòliques les advertències sobre els danys que el consum d'aquesta substància pot ocasionar. A molta distància, en últim lloc, es considera que l'alcohol és un producte com qualsevol altre i que no necessita cap restricció especial (taula 32).

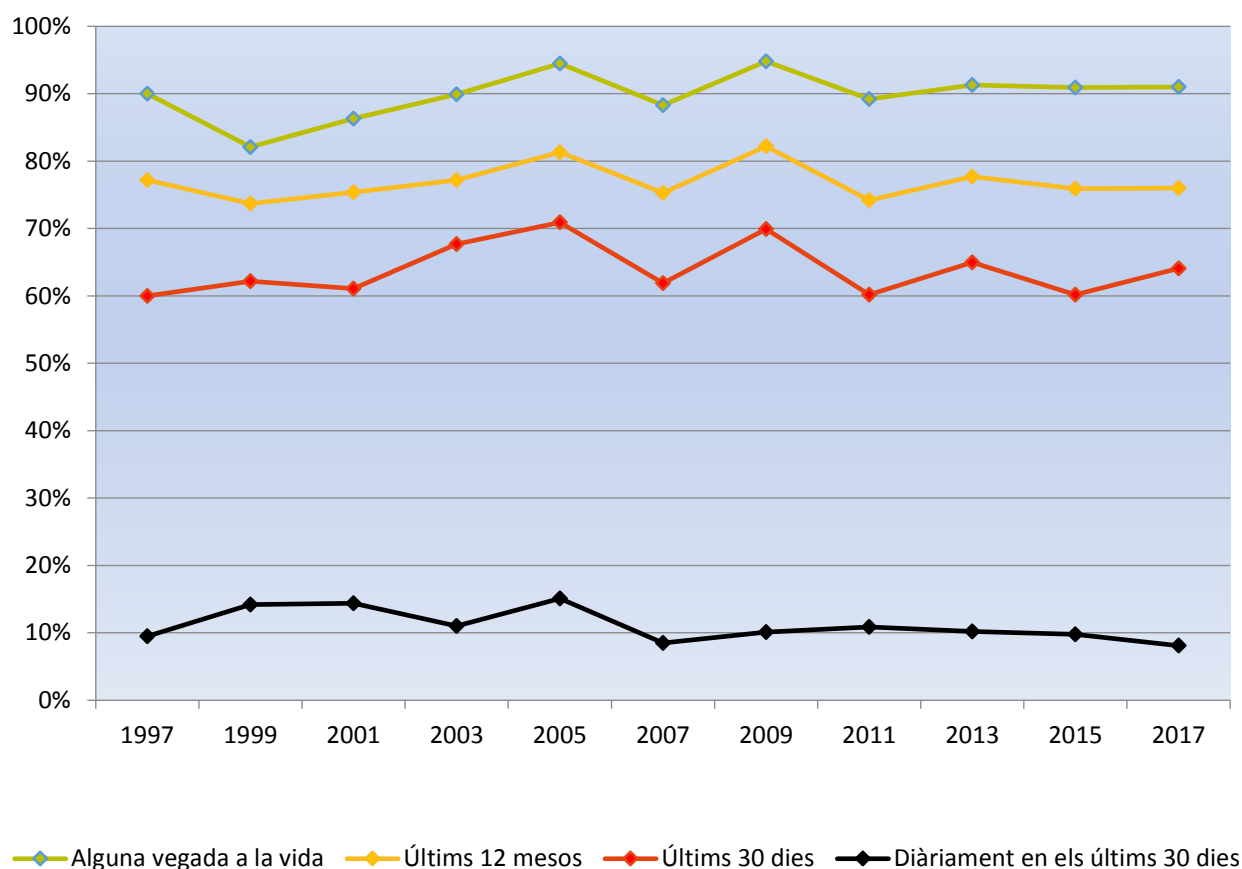
Taula 32. Actituds davant de les polítiques en matèria de consum d'alcohol entre la població de 15 a 64 anys (percentatge que va contestar que estava d'acord amb aquestes polítiques). Catalunya, 2017

	Percentatge que va contestar que estava d'acord amb aquestes polítiques
L'educació i la informació en matèria d'alcohol haurien de ser les polítiques més importants per tal de reduir els danys relacionats amb l'alcohol	83,4
En els envasos de les begudes alcohòliques caldria mostrar-hi advertiments sobre els danys relacionats amb el consum d'alcohol	77,3
Els poders públics tenen la responsabilitat de protegir les persones dels danys relacionats amb el consum d'alcohol	72,8
Els pares o tutors legals, i no les autoritats legals, han de decidir a quina edat es permet als fills consumir begudes alcohòliques	70,7
El patrocini d'esportistes, equips esportius o esdeveniments esportius per part de la indústria de l'alcohol hauria d'estar prohibit per la llei	68,6
Les persones adultes són prou responsables per protegir-se dels danys relacionats amb el consum d'alcohol	66,1
S'hauria de prohibir la publicitat de begudes alcohòliques	65,3
L'alcohol és un producte com qualsevol altre i no necessita cap restricció especial	29,9

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Totes les prevalences de consum d'alcohol es van mantenir bastant estables respecte a l'any 2015, excepte la del consum d'aquesta substància durant els darrers trenta dies, que va ser superior. Cal destacar que el consum diari d'alcohol presenta una lenta, però progressiva, tendència decreixent des de l'any 2011 (figura 2). Caldrà veure si aquesta tendència es confirma en les properes enquestes.

Figura 2. Evolució de la prevalença de consum d'alcohol en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.3. Begudes energètiques

Un 10,4% de la població de 15 a 64 anys va consumir begudes energètiques en els darrers trenta dies previs a l'enquesta. Les prevalències més elevades es van trobar entre els homes (14,0% d'homes i 6,8% de dones) i entre la població jove de 15 a 29 anys (23,9% entre els 15 i 29 anys i 6,5% entre els 30 i els 64 anys). Els homes de 15 a 29 anys van presentar la prevalença més alta (32,5%) (taula 33).

En analitzar la prevalença de consum de begudes energètiques per sexe i intervals d'edat de deu anys, es va observar que, a mesura que s'incrementava l'edat de la població, les prevalències de consum de begudes energètiques es reduïen i, pel que fa al sexe, van ser més altes en els homes. Les prevalències més elevades de consum es van trobar en els homes de 15 a 24 anys (33,9%) i en les dones del mateix grup d'edat (18,4%) (taula 34).

Un 3,4% de la població de 15 a 64 anys va consumir begudes energètiques barrejades amb alcohol en els darrers trenta dies previs a l'enquesta. Aquest fet va ser més freqüent en els homes (4,3% d'homes i 2,5% de dones) i en el grup d'edat de 15 a 29 anys (9,8%) que en el de 30 a 64 (1,5%). La prevalença més alta es va assolir en homes de 15 a 29 anys (12,8%) (taula 33).

En analitzar la prevalença de consum de begudes energètiques barrejades amb alcohol per sexe i intervals d'edat de deu anys, es va observar que, a mesura que s'incrementava l'edat de la població, les prevalences de consum de begudes energètiques barrejades amb alcohol es reduïen i, pel que fa al sexe, van ser més altes en els homes. Les prevalences més elevades de consum es van trobar en els homes de 15 a 24 anys (12,4%) i en les dones del mateix grup d'edat (8,8%) (taula 34).

Taula 33. Prevalença de consum de begudes energètiques soles i barrejades amb alcohol en els últims 30 dies en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Begudes energètiques (BE)									
BE soles	32,5	15,2	23,9	8,6	4,4	6,5	14,0	6,8	10,4
BE barrejades amb alcohol	12,8	6,8	9,8	1,8	1,2	1,5	4,3	2,5	3,4

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 34. Prevalença de consum de begudes energètiques soles i barrejades amb alcohol en els últims 30 dies en la població de 15-64 anys per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Begudes energètiques soles	Begudes energètiques barrejades amb alcohol
Homes 15-24 anys	33,9	12,4
Dones 15-24 anys	18,4	8,8
Total 15-24 anys	26,3	10,4
Homes 25-34 anys	19,5	7,9
Dones 25-34 anys	7,5	2,5
Total 25-34 anys	13,6	5,0
Homes 35-44 anys	12,4	2,8
Dones 35-44 anys	6,3	1,8
Total 35-44 anys	9,2	2,3
Homes 45-54 anys	7,2	1,2
Dones 45-54 anys	4,2	0,8
Total 45-54 anys	5,8	1,0
Homes 55-64 anys	2,6	0,7
Dones 55-64 anys	1,5	0,6
Total 55-64 anys	2,0	0,7
Total 15-64 anys	10,4	3,4

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença de consum de begudes energètiques soles i barrejades amb alcohol durant els darrers trenta dies van ser lleugerament inferiors a les de l'any 2015 (taula 35).

Taula 35. Evolució de la prevalença de consum de begudes energètiques soles i barrejades amb alcohol en els últims 30 dies (%). Catalunya, 2015-2017

Any	2015	2017
Begudes energètiques soles	12,0	10,4
Begudes energètiques barrejades amb alcohol	4,4	3,4

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2015-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.4. Cànnabis

Al qüestionari es feia referència al cànnabis incloent-hi també altres denominacions, com ara «marihuana», «haixix», «herba», «xocolata», «porro», «costo» i «oli d'haixix».

El cànnabis continua sent la droga il·legal més consumida a Catalunya; concretament, un 39,9% de la població de 15 a 64 anys va afirmar haver-ne pres alguna vegada a la vida; un 14,5% va consumir-ne l'últim any; un 11,9%, l'últim mes i un 2,9%, diàriament durant els darrers trenta dies (taula 36).

El consum de cànnabis va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més altes de consum es van observar en els homes de 15 a 29 anys (taula 36).

En analitzar la prevalença de consum de cànnabis en els últims trenta dies per sexe i intervals d'edat de deu anys, el consum d'aquesta substància es va relacionar inversament amb l'edat. Les prevalences més elevades es van observar en els homes de 15 a 34 anys i van ser molt més elevades entre les que es van registrar en les dones (taula 37).

Taula 36. Prevalença de consum de cànnabis per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	51,5	36,7	44,2	49,1	28,1	38,6	49,6	30,0	39,9
En els darrers 12 mesos	32,1	19,1	25,6	16,0	6,4	11,2	19,6	9,3	14,5
En els darrers 30 dies	23,4	15,2	19,3	13,7	5,8	9,7	15,9	7,9	11,9
Diàriament	8,0	1,8	5,0	3,5	1,0	2,3	4,5	1,2	2,9

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 37. Prevalença de consum de cànnabis en els últims trenta dies en la població de 15 a 64 anys per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de consum de cànnabis en els últims 30 dies
Homes 15-24 anys	21,2
Dones 15-24 anys	13,9
Total 15-24 anys	17,8
Homes 25-34 anys	24,8
Dones 25-34 anys	10,6
Total 25-34 anys	17,6
Homes 35-44 anys	14,9
Dones 35-44 anys	8,1
Total 35-44 anys	11,4
Homes 45-54 anys	12,7
Dones 45-54 anys	4,4
Total 45-54 anys	9,0
Homes 55-64 anys	7,3
Dones 55-64 anys	4,6
Total 55-64 anys	5,8

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La mitjana d'edat d'inici del consum va ser de 18,5 anys (18,3 anys en homes i 18,8 en dones).

Característiques generals del consum de cànnabis

Entre els que van consumir cànnabis l'últim mes, un 58,6% va fumar principalment marihuana, un 15,6% haixix i un 25,8% els dos tipus de substàncies. Un 94,5% va barrejar el cànnabis amb tabac.

El 99,2% de la població que va consumir cànnabis en els darrers trenta dies ho va fer en forma de porro o *canutos*, un 2,8% va utilitzar pipes d'aigua, bongos, catximbos o xixes, un 2,3% ho va fer per via oral a través de pastissos, galetes o gotets (*chupitos*) i un 0,8% va fer servir cigarretes electròniques.

La mitjana de porros fumats (durant els últims 30 dies), el dia que es va fumar cànnabis, va ser de 2,6 porros al dia (2,6 porros en homes i en dones).

Entre la població que no havia consumit mai cànnabis a la seva vida, un 1,8% dels enquestats va declarar que consumiria cànnabis si fos una droga legal (2,7% dels homes i 1,2% de les dones). Segons l'edat, van ser els més joves els que van manifestar que consumirien cànnabis si fos legal (4,7% entre els 15 i 29 anys i 1,1% entre els 30 i 64 anys).

Consum problemàtic de cànnabis (CAST)

Un percentatge important de consumidors de cànnabis presenta un patró de consum d'aquesta substància que incrementa el risc de patir efectes sobre la salut, desenvolupar dependència, obtenir pitjor rendiment acadèmic o laboral, etc.

Per tant, és necessari disposar d'eines que permetin identificar l'ús problemàtic de cànnabis. Amb aquesta finalitat, i en el context d'un projecte de col·laboració amb l'Observatori Europeu de les Drogues i les Toxicomanies (EMCDDA), s'han inclòs, des de l'any 2006, una sèrie d'escales en les successives edicions de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari (ESTUDES), destinades a avaluar el consum problemàtic de cànnabis.

Després d'avaluar la utilitat i l'adequació de les diferents escales, es va optar per utilitzar l'escala CAST (Cannabis Abuse Screening Test), que va ser la que, des d'un punt de vista psicomètric, va obtenir els resultats amb més robustesa respecte a la resta d'escales avaluades.

Aquesta escala s'ha introduït en les enquestes ESTUDES 2006, 2008, 2010, 2012, 2014 i 2016, la qual cosa ha permès establir una tendència temporal.

L'any 2013, l'escala CAST es va introduir per primera vegada en EDADES per poder determinar la prevalença del consum problemàtic de cànnabis en la població general.

L'escala CAST és un instrument de cribratge que té sis preguntes que pretenen identificar patrons o conductes de risc associades al consum de cànnabis durant l'últim any. Es considera que una persona presenta un consum problemàtic quan obté una puntuació de quatre punts o més en aquesta escala.

L'any 2017, entre el total de la població de 15 a 64 anys, el consum problemàtic de cànnabis va ser del 2,6%. Els resultats també van permetre estimar que entre la població de 15 a 64 anys que havia consumit cànnabis durant els darrers dotze mesos i que havia contestat l'escala CAST, un 18,7% presentava aquest tipus de consum.

El consum problemàtic de cànnabis va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més altes de consum es van observar en els homes de 15 a 29 anys (6,1%) (taula 38).

Taula 38. Prevalença de consumidors problemàtics de cànnabis entre el total de la població de 15 a 64 anys mesurat per l'escala CAST⁽¹⁾ per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Puntuació CAST ≥ 4 (consum problemàtic)	6,1	4,2	5,1	2,3	1,4	1,9	3,2	2,0	2,6

(1) CAST: Cannabis Abuse Screening Test.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La mitjana de porros fumats entre els consumidors problemàtics de cànnabis, va ser de 3,4 porros al dia (3,6 porros en homes i 3,2 en dones).

Les dades evolutives sobre el consum problemàtic de cànnabis mesurat a través de l'escala CAST mostren una tendència descendent, excepte en el cas del total de la població de 15 a 64 anys, de la prevalença de consum problemàtic des de l'any 2013 (taula 39).

Taula 39. Evolució de la prevalença del consum problemàtic de cànnabis mesurat per l'escala CAST⁽¹⁾ entre la població de 15 a 64 anys que va consumir cànnabis en els últims 12 mesos i entre el total de la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2013-2017

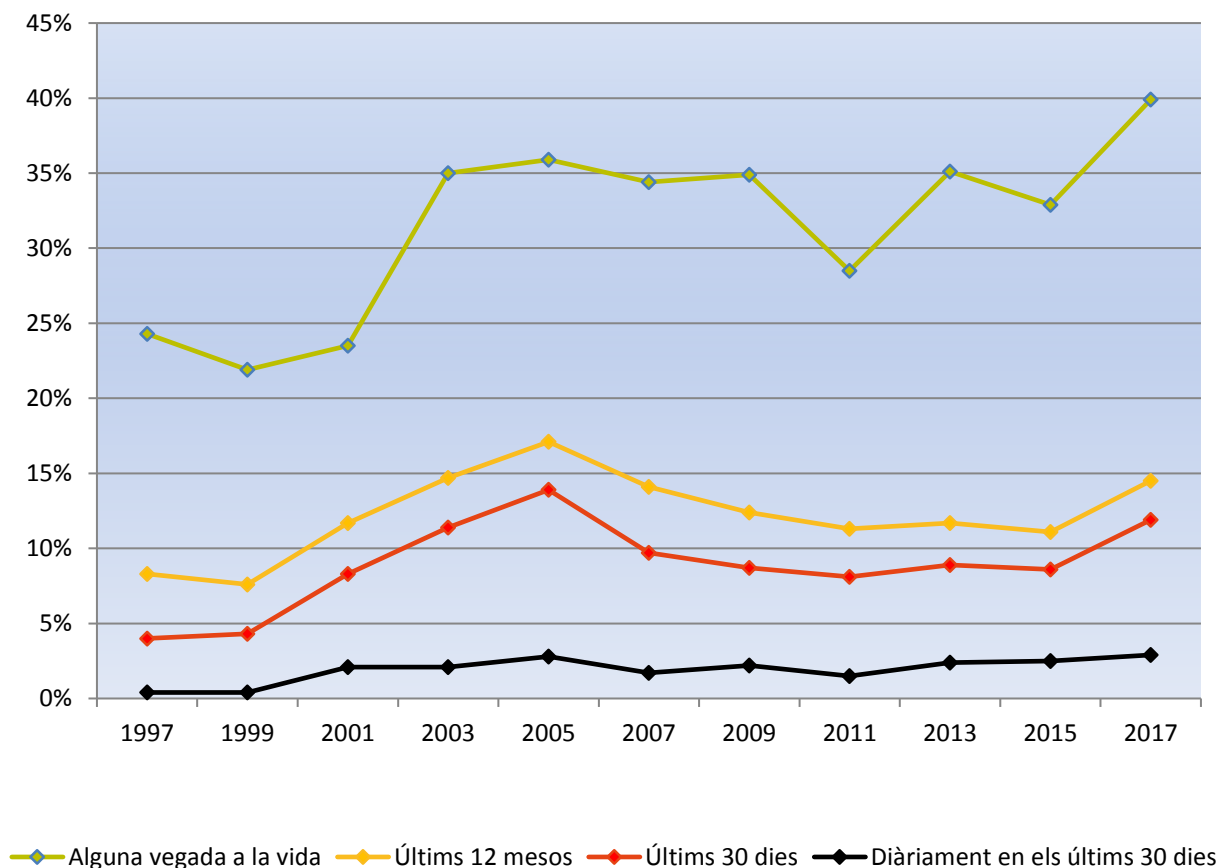
Any	2013	2015	2017
Prevalença entre la població de 15 a 64 anys que va consumir cànnabis en els últims 12 mesos	26,9	20,0	18,7
Prevalença entre el total de la població de 15 a 64 anys	3,0	2,0	2,6

(1) CAST: Cannabis Abuse Screening Test.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2013-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2017, totes les prevalences de consum de cànnabis van ser superiors a les de l'any 2015. D'aquesta manera, es recupera la tendència creixent del consum d'aquesta substància que es va observar durant el període 1999-2005. Cal destacar també que el consum diari de cànnabis mostra una tendència creixent des de l'any 2011 (figura 3). Caldrà veure si aquestes tendències es confirmen en les properes enquestes.

Figura 3. Evolució de la prevalença de consum de cànnabis en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.5. Hipnosedants (tranquil·litzants i somnífers)

Al qüestionari es preguntava sobre el consum de tranquil·litzants/sedants i de somnífers, i per facilitar les respostes s'especificava que els primers eren medicaments per calmar els nervis o l'ansietat i, els segons, medicaments per dormir. A més, es detallava el tipus de medicaments que s'havien de tenir en compte amb exemples, especificant que s'inclouïen fàrmacs com: Lexatín, Orfidal, Noctamid, Trankimazin, Rohipnol, Tranxilium, diazepam, Valium, Stilnox, zolpidem, hipnòtics, benzos, benzodiazepines, barbitúrics, etc. Al qüestionari també s'especificava que no s'inclouïen les substàncies següents: valeriana, passiflora, Dormidina i melatonina.

Sovint, aquests fàrmacs tenen tant la funció de tranquil·litzar com la d'induir al son; per això, és adequat referir-s'hi com a *hipnosedants*.

El consum de tranquil·litzants i somnífers, amb recepta mèdica o sense, es va començar a registrar l'any 2005. Anteriorment, només s'havia preguntat pel consum d'aquestes substàncies sense recepta mèdica en els últims dotze mesos, tot i que des de l'enquesta de l'any 2011 també es va preguntar si s'havien consumit tranquil·litzants o somnífers (sense recepta) alguna vegada a la vida i durant els darrers trenta dies. Des de l'any 2015, els tranquil·litzants i els somnífers es van agrupar en una sola categoria anomenada *hipnosedants* (amb recepta mèdica o sense, i sense recepta).

A continuació, es presenten per separat els resultats del consum d'hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, i dels hipnosedants sense recepta mèdica. Segons s'especificava al qüestionari, es considerava que s'havien consumit hipnosedants sense recepta o per a un ús no mèdic en les situacions següents: «el metge l'hi va receptar a vostè en alguna ocasió, però ha seguit prenent-lo sense el control del metge», «el metge l'hi va receptar a una altra persona de la família i vostè en pren de tant en tant» o «els ha aconseguit per altres mitjans diferents de la recepta mèdica». Els hipnosedants sense recepta es troben inclosos en la categoria d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense, per la qual cosa sempre mostraran prevalences inferiors a aquests últims.

Hipnosedants (amb recepta mèdica o sense)

L'any 2017, un 18,5% de la població de 15 a 64 anys havia consumit hipnosedants, amb recepta mèdica o sense, alguna vegada a la vida; un 9,5%, en els últims dotze mesos, i un 5,9%, en els últims trenta dies. A més, un 5,2% n'havia consumit diàriament durant els darrers trenta dies (taula 40).

El consum d'hipnosedants va ser més freqüent en les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys (taula 40).

En analitzar el consum d'hipnosedants en els darrers dotze mesos, en els últims trenta dies i diàriament durant els darrers trenta dies per sexe i intervals d'edat de deu anys, es va observar que, en general, el consum d'aquestes substàncies augmentava a mesura que s'incrementava l'edat de la població. Les dones van assolir les prevalences més elevades en els grups d'edat de 45 a 54 anys i de 55 a 64 anys. També es va observar que en el grup d'edat de 25 a 34 anys el percentatge de persones consumidores era més alt en els homes (taula 41).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) va ser de 34,1 anys (32,4 anys en homes i 35,3 anys en dones).

L'evolució temporal de les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) es mostren a la taula 42. L'any 2017, en relació amb el 2015, van disminuir les prevalences de consum d'hipnosedants en els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies previs a l'enquesta. En canvi, el consum alguna vegada a la vida i el diari durant el darrer mes van augmentar lleugerament (taula 42).

Taula 40. Prevalença de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	8,5	10,2	9,3	17,2	25,3	21,2	15,2	21,9	18,5
En els darrers 12 mesos	3,8	6,0	4,9	7,9	13,8	10,8	7,0	12,0	9,5
En els darrers 30 dies	2,6	2,9	2,8	5,5	8,1	6,8	4,9	7,0	5,9
Diàriament	1,5	2,4	1,9	5,0	7,4	6,2	4,2	6,3	5,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD

Taula 41. Prevalença de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) en els darrers dotze mesos, en els últims trenta dies i diàriament durant els darrers trenta dies per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Últims 12 mesos	Últims 30 dies	Diàriament
H 15-24 anys	2,4	1,6	0,0
D 15-24 anys	5,9	2,9	2,5
T 15-24 anys	4,3	2,2	1,2
H 25-34 anys	7,3	6,0	5,4
D 25-34 anys	5,9	3,4	3,1
T 25-34 anys	6,6	4,6	4,1
H 35-44 anys	6,4	3,2	2,5
D 35-44 anys	9,9	5,8	5,2
T 35-44 anys	8,2	4,4	4,0
H 45-54 anys	8,3	6,0	5,6
D 45-54 anys	17,5	11,1	9,7
T 45-54 anys	12,4	8,3	7,5
H 55-64 anys	9,5	7,7	7,0
D 55-64 anys	19,0	10,4	9,8
T 55-64 anys	14,7	9,2	8,5
T 15-64 anys	9,5	5,9	5,2

H = homes; D = dones; T = total

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 42. Evolució de les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) (%). Catalunya, 2005-2017

	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Alguna vegada a la vida	10,4	13,1	12,7	15,4	21,9	17,3	18,5
En els darrers 12 mesos	5,8	7,3	6,6	9,0	10,2	11,0	9,5
En els darrers 30 dies	4,4	5,0	4,0	7,0	7,4	7,4	5,9
Diàriament	2,6	2,2	1,8	4,5	6,3	4,7	5,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 2005-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Hipnosedants sense recepta

Entre la població de 15 a 64 anys, les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta mèdica van ser molt més baixes que les de consum d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense.

L'any 2017, a Catalunya, un 2,4% de la població de 15 a 64 anys havia consumit hipnosedants sense recepta alguna vegada a la vida; un 1,2%, en els últims dotze mesos, i un 0,6%, en els últims trenta dies i diàriament durant l'últim mes (taula 43).

El consum d'hipnosedants sense recepta alguna vegada a la vida va ser més freqüent en les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences de consum més elevades es van trobar en dones de 30 a 64 anys. En canvi, el consum durant els darrers dotze mesos, durant els darrers trenta dies i diari durant l'últim mes va ser més freqüent en els homes i en el grup d'edat de 30 a 64 anys, i es va observar que les prevalences de consum eren més elevades en els homes d'aquest grup d'edat, excepte durant els darrers trenta dies (0,8% en tots dos sexes) (taula 43).

La mitjana d'edat d'inici del consum d'hipnosedants sense recepta va ser de 32,2 anys (28,3 anys en homes i 36,0 anys en dones).

Taula 43. Prevalença de consum d'hipnosedants sense recepta mèdica per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	2,3	2,1	2,2	2,2	2,9	2,5	2,2	2,7	2,4
En els darrers 12 mesos	1,0	0,5	0,9	1,4	1,0	1,3	1,4	0,9	1,2
En els darrers 30 dies	0,8	0,3	0,5	0,8	0,5	0,7	0,8	0,5	0,6
Diàriament	0,3	0,0	0,1	0,8	0,5	0,7	0,7	0,4	0,6

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD

L'evolució temporal, des de l'any 2005, de les prevalències dels hipnosedants sense recepta mèdica es mostra a la taula 44. L'any 2017, les prevalències de consum d'hipnosedants sense recepta van ser inferiors o es van mantenir estables respecte a les de l'any 2015. Prenent com a referència la prevalença de consum durant els darrers dotze mesos, cal esmentar, també, que és una de les prevalències de consum més baixes registrades durant el període 2005-2017, exceptuant les dels anys 2011 i 2013.

Taula 44. Evolució de les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta (%). Catalunya, 2005-2017

	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Alguna vegada a la vida	**	**	**	1,7	3,0	3,1	2,4
En els darrers 12 mesos	1,7	2,0	2,5	1,0	0,9	1,9	1,2
En els darrers 30 dies	**	**	**	0,5	0,3	0,6	0,6
Diàriament	**	**	**	**	**	**	0,6

** A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes 2005-2015, aquestes dades no es van poder analitzar.
Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 2005-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.6. Cocaïna

Al qüestionari es feia referència a la cocaïna en pols, incloent-hi també altres denominacions com ara «cocaïna», «perico», «farlopa» i «clorhidrat de cocaïna», i a la cocaïna en forma de base amb les denominacions «base», «cocaïna cuinada», «basuco», «boliches», «crac» i «roca».

La cocaïna (en pols i/o base), a molta distància del cànnabis, va ser la segona droga il·legal més consumida a Catalunya: un 11,5% de la població de 15 a 64 anys n'havia pres alguna vegada a la vida; un 2,9% n'havia consumit durant l'últim any i un 1,8%, l'últim mes (taula 45).

Gairebé tots els consumidors de cocaïna van prendre aquesta droga en forma de pols. El consum de cocaïna en forma de base va ser molt baix: només la va consumir d'una manera experimental (alguna vegada a la vida) un 1,5% de la població de 15 a 64 anys, enfront d'un 11,3% de cocaïna en pols (taula 45).

La prevalença de consum de cocaïna en pols durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta va ser més alta en els homes de 15 a 29 anys, mentre que la del consum experimental (alguna vegada a la vida) va ser més elevada en homes de 30 a 64 anys (taula 45).

Taula 45. Prevalença de consum de cocaïna per formes de presentació, grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Cocaïna en pols									
Alguna vegada a la vida	12,1	7,1	9,6	16,0	7,7	11,8	15,1	7,5	11,3
En els darrers 12 mesos	5,4	2,1	3,8	4,3	1,0	2,6	4,5	1,2	2,9
En els darrers 30 dies	3,3	0,5	1,8	2,7	0,9	1,8	2,9	0,8	1,8
Diàriament	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Cocaïna base/crack									
Alguna vegada a la vida	1,0	1,0	1,0	2,3	0,8	1,6	2,0	0,9	1,5
En els darrers 12 mesos	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1
En els darrers 30 dies	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1
Diàriament	**	**	**	**	**	**	**	**	**
Cocaïna (en pols i/o base)									
Alguna vegada a la vida	12,1	7,3	9,7	16,2	7,8	12,0	15,2	7,6	11,5
En els darrers 12 mesos	5,4	2,1	3,8	4,3	1,0	2,6	4,5	1,2	2,9
En els darrers 30 dies	3,3	0,5	1,8	2,7	0,9	1,8	2,9	0,8	1,8
Diàriament	**	**	**	**	**	**	**	**	**

** A causa de les preguntes del qüestionari de l'enquesta 2017, aquestes dades no es van poder analitzar.

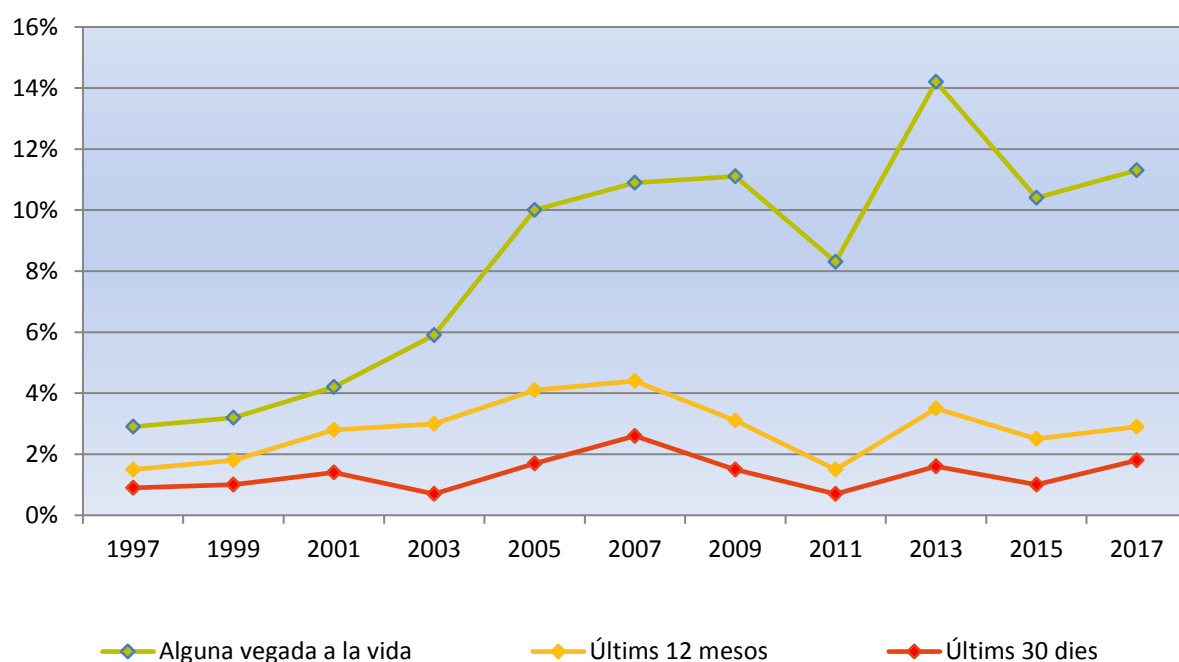
Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La mitjana d'edat del primer consum de cocaïna (en pols i/o base) va ser de 21,0 anys (20,8 anys en els homes i 21,6 anys en les dones).

A les figures 4 i 5 es representa l'evolució de la prevalença de consum de cocaïna en pols i en forma de base en la població de 15 a 64 anys durant el període 1997-2017.

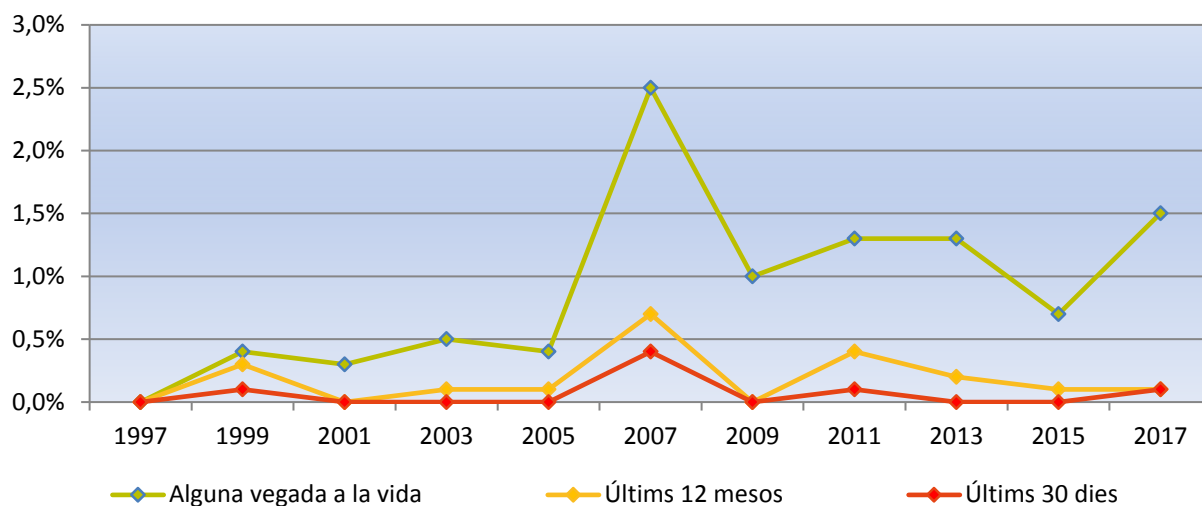
L'any 2017, les prevalences de consum de cocaïna en pols van ser superiors a les de l'any 2015, amb la qual cosa es va recuperar la tendència creixent del seu consum, que s'havia observat l'any 2013 (figura 4).

Figura 4. Evolució de la prevalença de consum de cocaïna en pols en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Figura 5. Evolució de la prevalença de consum de cocaïna en forma de base en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.7. Èxtasi o altres drogues de síntesi

Al qüestionari es feia referència a aquestes substàncies amb els noms «èxtasi», «drogues de síntesi», «pastis», «pirules», «cristall» o «MDMA».

L'any 2017, un 4,4% de la població de 15 a 64 anys havia pres èxtasi o altres drogues de síntesi alguna vegada a la vida; un 0,8% n'havia consumit durant l'últim any i un 0,3%, l'últim mes.

A la taula 46 es mostren les prevalències de consum d'èxtasi o altres de drogues de síntesi per grups d'edat i sexe.

En analitzar el consum d'èxtasi o altres drogues de síntesi durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalències més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys. En canvi, en analitzar el consum alguna vegada a la vida, la prevalença més elevada es va registrar en homes de 30 a 64 anys (taula 46).

Taula 46. Prevalença de consum d'èxtasi o altres drogues de síntesi per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

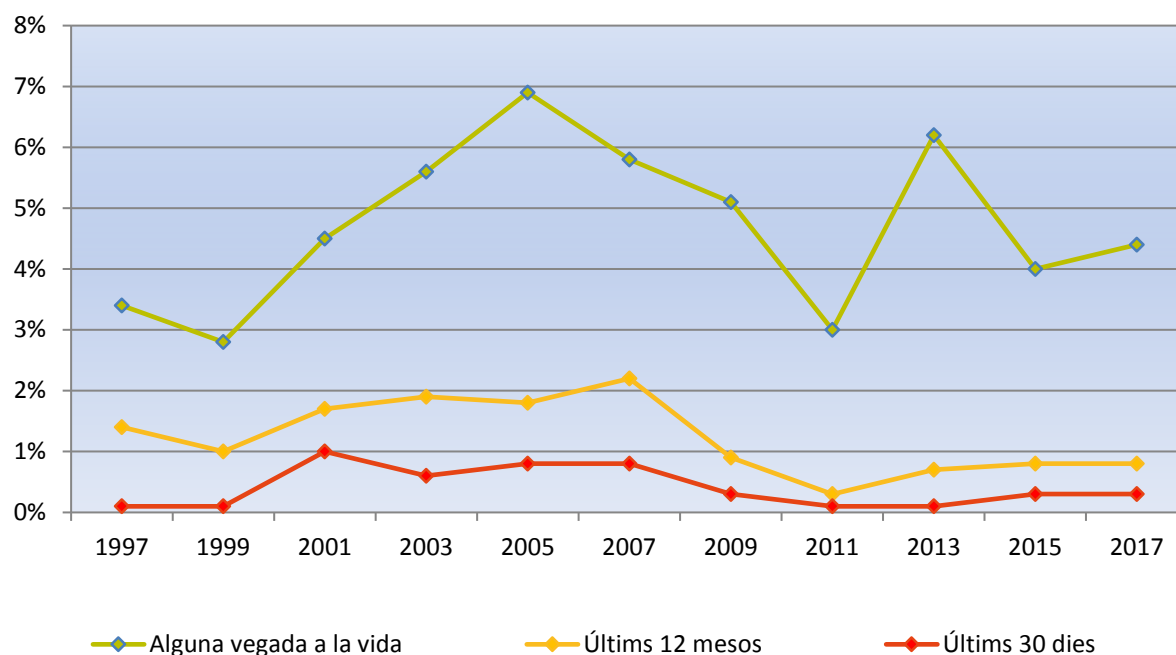
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	5,4	2,4	3,9	6,2	3,0	4,6	6,0	2,9	4,4
En els darrers 12 mesos	2,3	0,8	1,6	0,7	0,4	0,5	1,1	0,4	0,8
En els darrers 30 dies	0,8	0,5	0,6	0,3	0,1	0,2	0,4	0,2	0,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La mitjana d'edat del primer consum va ser de 21,4 anys (20,8 anys en els homes i 22,6 anys en les dones).

L'any 2017, la prevalença de consum d'èxtasi o altres drogues de síntesi alguna vegada a la vida va ser lleugerament superior a la de l'any 2015, mentre que la del consum durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies es va mantenir estable. D'aquesta manera persisteix la tendència a l'estabilització del seu consum experimental (alguna vegada a la vida) que s'observa des de l'any 2015. La prevalença de consum d'èxtasi o altres drogues de síntesi en els últims dotze mesos no assoleix l'1% per al total de la població de 15 a 64 anys, de la mateixa manera que ha passat en les quatre edicions anteriors d'aquesta enquesta (2009, 2011, 2013 i 2015) (figura 6).

Figura 6. Evolució de la prevalença de consum d'èxtasi o altres drogues de síntesi en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.8. Amfetamines/speed

Al qüestionari es feia referència a aquestes substàncies amb les denominacions «amfetamines», «speed» o «amfetes».

L'any 2017, un 4,3% de la població de 15 a 64 anys havia pres amfetamines/speed alguna vegada a la vida; un 0,5% n'havia consumit l'últim any i un 0,3%, l'últim mes.

A la taula 47 es mostren les prevalències de consum d'amfetamines/speed per grups d'edat i sexe.

En analitzar el consum d'amfetamines/*speed* durant els darrers dotze mesos i en els darrers trenta dies s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys. En canvi, en analitzar el consum alguna vegada a la vida, la prevalença més elevada es va registrar en homes de 30 a 64 anys (taula 47).

Taula 47. Prevalença de consum d'amfetamines/*speed* per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

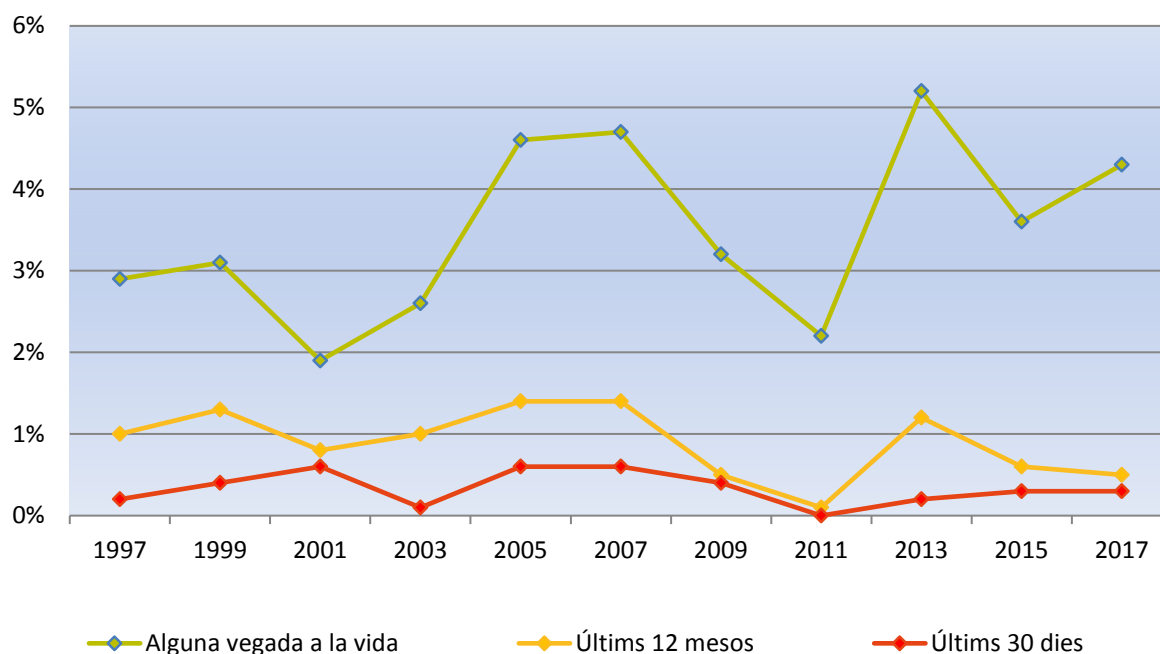
	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	4,9	2,6	3,8	6,1	2,7	4,4	5,8	2,7	4,3
En els darrers 12 mesos	1,0	0,8	0,9	0,5	0,1	0,3	0,7	0,2	0,5
En els darrers 30 dies	1,0	0,5	0,6	0,3	0,0	0,2	0,4	0,1	0,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La mitjana d'edat del primer consum va ser de 20,9 anys (20,1 anys en homes i 22,7 anys en dones).

L'any 2017, la prevalença de consum alguna vegada a la vida d'amfetamines/*speed* va ser superior a la de l'any 2015, mentre que la prevalença de consum durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies es va mantenir estable. D'aquesta manera, es trenca la tendència a la disminució del consum experimental (alguna vegada a la vida) que es va produir l'any 2015 (figura 7).

Figura 7. Evolució de la prevalença de consum d'amfetamines/speed en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, en aquesta enquesta, com en les dels anys 2011, 2013 i 2015, hi havia una pregunta que analitzava exclusivament el consum de metamfetamina sense incloure-hi la resta d'amfetamines. Al qüestionari es feia referència a aquesta substància amb les denominacions «metamfetamina», «meth», «ice» o «crystal».

L'any 2017, un 1,6% de la població de 15 a 64 anys havia pres metamfetamina alguna vegada a la vida; un 0,4% n'havia consumit l'últim any i un 0,1%, l'últim mes previ a l'enquesta.

La mitjana d'edat d'inici del consum de metamfetamina va ser de 23,5 anys (23,8 anys en homes i 20,3 anys en dones).

A la taula 48 es mostren les prevalències de consum de metamfetamina per grups d'edat i sexe.

En analitzar el consum de metamfetamina alguna vegada a la vida i durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 48).

Taula 48. Prevalença de consum de metamfetamina en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	3,1	0,3	1,7	2,7	0,4	1,6	2,8	0,4	1,6
En els darrers 12 mesos	1,8	0,0	0,9	0,5	0,0	0,2	0,8	0,0	0,4
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD

L'any 2017, la prevalença de consum de metamfetamina alguna vegada a la vida va ser superior a la de l'any 2015, mentre que les prevalences corresponents als últims dotze mesos i als últims trenta dies es van mantenir estables.

A la taula 49 es mostra l'evolució de les prevalences de consum de metamfetamina durant el període 2011-2017.

Taula 49. Evolució de les prevalences de consum de metamfetamina en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2011-2017

Any	2011	2013	2015	2017
Prevalença del consum de metamfetamina alguna vegada a la vida	0,5	0,9	1,0	1,6
Prevalença del consum de metamfetamina en els últims dotze mesos	0,0	0,1	0,3	0,4
Prevalença del consum de metamfetamina en els últims trenta dies	0,0	0,0	0,1	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2011-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.9. Al·lucinògens

Al qüestionari es feia referència als al·lucinògens, incloent sota aquesta denominació els al·lucinògens pròpiament dits, com ara l'LSD, l'àcid, els *tripis*, els bolets màgics, i també la ketamina, l'*special-K*, el Ketolar i l'Imalgene.

L'any 2017, un 5,7% de la població de 15 a 64 anys havia pres al·lucinògens alguna vegada a la vida; un 0,6% n'havia consumit l'últim any i un 0,2%, l'últim mes previ a l'enquesta.

La mitjana d'edat d'inici del consum d'al·lucinògens va ser de 21,5 anys (20,4 anys en homes i 23,7 anys en dones).

A la taula 50 es mostren les prevalences de consum d'al·lucinògens per grups d'edat i sexe.

En analitzar el consum d'al·lucinògens durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys. En canvi, en analitzar el consum alguna vegada a la vida la prevalença més elevada es va registrar en homes de 30 a 64 anys (taula 50).

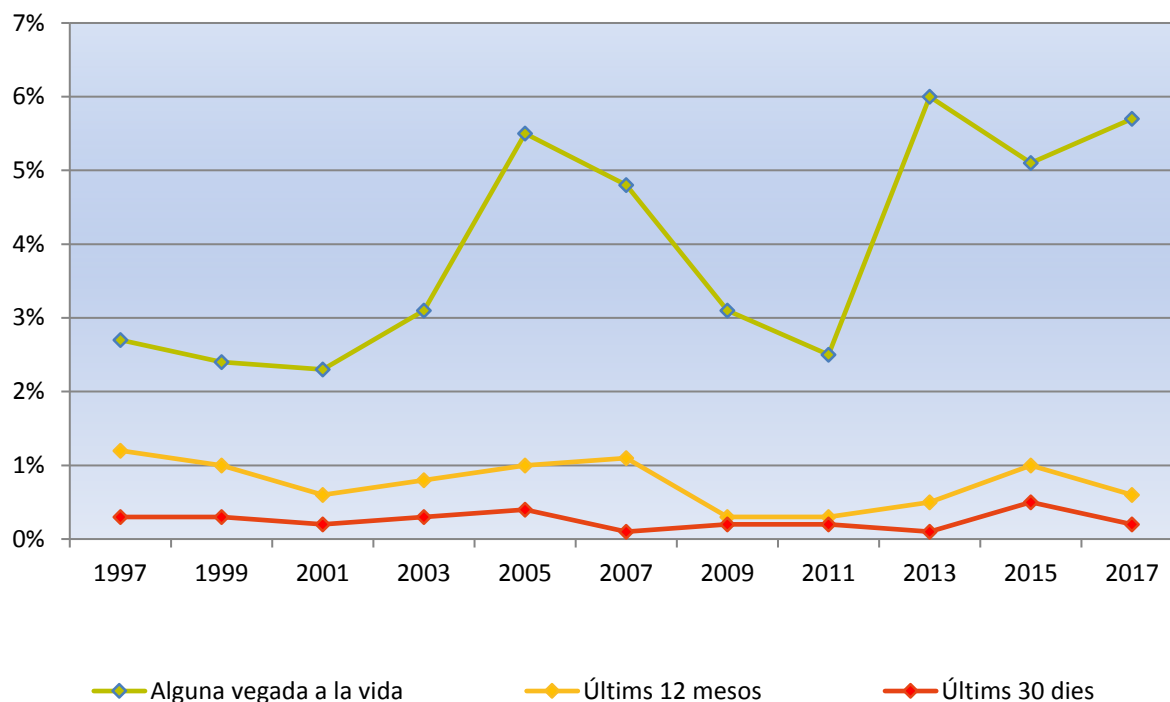
Taula 50. Prevalença de consum d'al·lucinògens per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	6,9	3,4	5,2	7,6	4,0	5,8	7,4	3,9	5,7
En els darrers 12 mesos	2,3	1,0	1,7	0,5	0,2	0,3	0,9	0,4	0,6
En els darrers 30 dies	0,3	0,5	0,4	0,2	0,0	0,1	0,2	0,1	0,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2017, la prevalença de consum d'al·lucinògens alguna vegada a la vida va ser lleugerament superior a la de l'any 2015, mentre que les prevalències de consum d'aquestes substàncies durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies van ser inferiors. El consum d'al·lucinògens durant els darrers trenta dies es manté bastant estable des de l'any 1997, sense superar el 0,5% en tot el període 1997-2017 (figura 8).

Figura 8. Evolució de la prevalença de consum d'al·lucinògens en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

D'altra banda, en aquesta enquesta, com en les dels anys 2011, 2013 i 2015, hi havia una pregunta que analitzava exclusivament el consum de bolets al·lucinògens sense incloure-hi la resta de substàncies al·lucinògenes. Al qüestionari es feia referència a aquestes substàncies amb la denominació de *bolets màgics*.

L'any 2017, un 2,9% de la població de 15 a 64 anys havia pres bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida; un 0,3% n'havia consumit l'últim any i un 0,1%, l'últim mes previ a l'enquesta.

La mitjana d'edat d'inici del consum de bolets al·lucinògens va ser de 23,1 anys (22,6 anys en homes i 24,4 anys en dones).

A la taula 51 es mostren les prevalències de consum de bolets al·lucinògens per grups d'edat i sexe.

En analitzar el consum de bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida i durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalències més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 51).

Taula 51. Prevalença de consum de bolets al·lucinògens en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	4,4	2,1	3,4	4,0	1,6	2,8	4,0	1,7	2,9
En els darrers 12 mesos	1,0	0,5	0,8	0,2	0,0	0,1	0,4	0,1	0,3
En els darrers 30 dies	0,3	0,3	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2017, la prevalença de consum de bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida va ser lleugerament superior a la de l'any 2015, mentre que les prevalències corresponents als últims dotze mesos i als últims trenta dies van ser lleugerament inferiors.

A la taula 52 es mostra l'evolució de les prevalències de consum de bolets al·lucinògens durant el període 2011-2017.

Taula 52. Evolució de les prevalències de consum de bolets al·lucinògens en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2011-2017

Any	2011	2013	2015	2017
Prevalença de consum de bolets al·lucinògens alguna vegada a la vida	2,2	2,5	2,5	2,9
Prevalença de consum de bolets al·lucinògens en els últims dotze mesos	0,2	0,2	0,7	0,3
Prevalença de consum de bolets al·lucinògens en els últims trenta dies	0,0	0,1	0,3	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2011-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.10. Heroïna i inhalants

Al qüestionari es feia referència a l'heroïna, incloent-hi també altres denominacions com «cavall» i «jaco» i, pel que fa als inhalants, sota aquesta denominació es van incloure les coles, les pegues, els dissolvents, els *poppers*, els nitrits i la gasolina.

El consum d'heroïna o d'inhalants té una extensió molt reduïda entre la població de 15 a 64 anys a Catalunya. En ambdós casos, el percentatge que n'ha consumit alguna vegada a la vida no arriba a l'1,0%, tal com s'observa en les últimes enquestes, la qual cosa impedeix efectuar una anàlisi més profunda del consum d'aquestes substàncies en aquests tipus d'estudis adreçats a la població general i exigeix precaució a l'hora d'interpretar-ne els resultats.

Les taules 53 i 54 mostren les prevalences de consum d'heroïna i d'inhalants per grups d'edat i sexe, i les figures 9 i 10 l'evolució de la prevalença del consum d'heroïna i d'inhalants en la població de 15 a 64 anys durant el període 1997-2017.

Taula 53. Prevalença de consum d'heroïna per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	0,0	0,0	0,0	1,4	0,6	1,0	1,1	0,5	0,7
En els darrers 12 mesos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

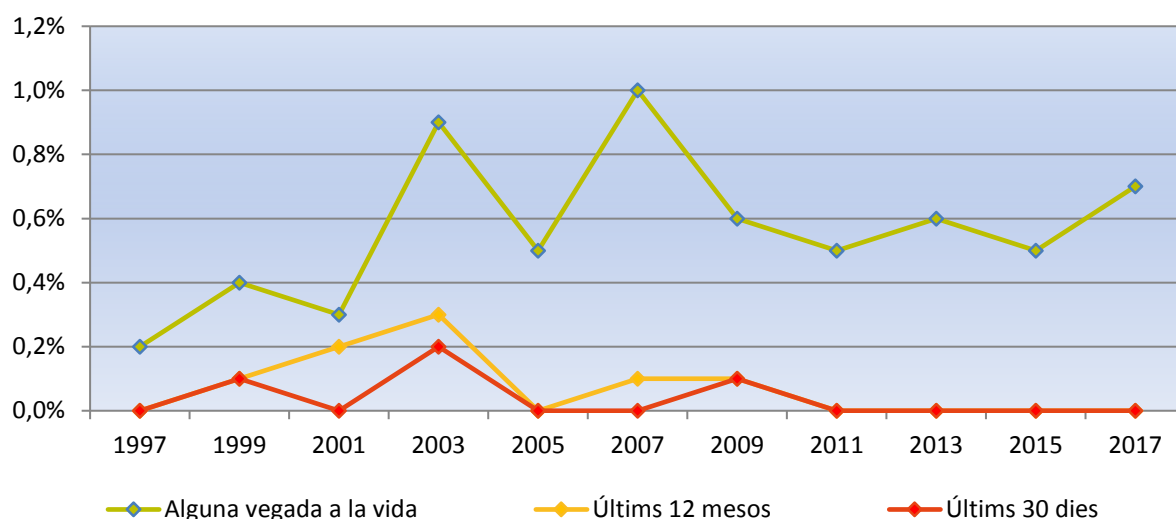
Taula 54. Prevalença de consum d'inhalants per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	1,0	1,0	1,0	1,2	0,2	0,7	1,2	0,4	0,8
En els darrers 12 mesos	0,5	0,5	0,4	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,1
En els darrers 30 dies	0,0	0,5	0,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

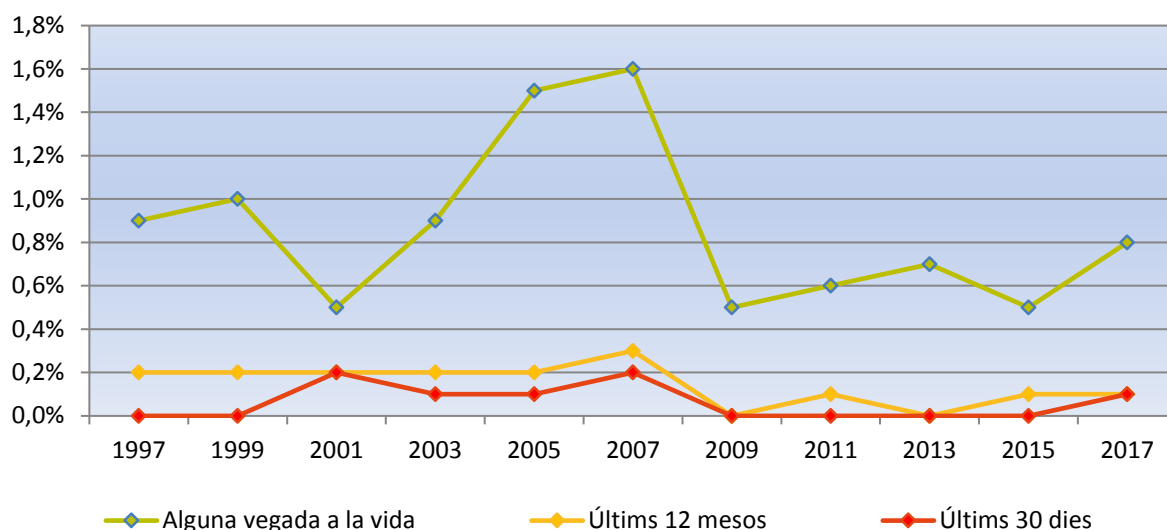
La mitjana d'edat d'inici del consum d'heroïna va ser de 21,2 anys (21,8 anys en homes i 20,0 anys en dones), i la del consum d'inhalants, de 22,1 anys (21,8 anys en homes i 23,1 anys en dones).

Figura 9. Evolució de la prevalença de consum d'heroïna en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Figura 10. Evolució de la prevalença de consum d'inhalants en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 1997-2017

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES dels anys 1997-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.11. GHB

En aquesta enquesta, com en les dels anys 2013 i 2015, hi havia una pregunta que analitzava el consum de GHB. Al qüestionari es feia referència al GHB, incloent-hi també altres denominacions com ara «èxtasi líquid», «gammahidroxitirac», «X-líquid» i «gamma-OH».

L'any 2017, un 0,7% de la població de 15 a 64 anys havia pres GHB alguna vegada a la vida; un 0,0% n'havia consumit l'últim any i l'últim mes previ a l'enquesta.

La mitjana d'edat d'inici del consum de GHB va ser de 21,7 anys (21,3 anys en homes i 23,1 anys en dones).

A la taula 55 es mostren les prevalences de consum de GHB per grups d'edat i sexe.

En analitzar el consum de GHB alguna vegada a la vida, s'observa que va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en homes de 15 a 29 anys (taula 55).

Taula 55. Prevalença de consum de GHB en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	1,3	0,3	0,8	1,1	0,4	0,7	1,1	0,3	0,7
En els darrers 12 mesos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

L'any 2017, les prevalences de consum de GHB alguna vegada a la vida, durant els últims dotze mesos i en els últims trenta dies es van mantenir estables respecte a les de l'any 2015.

A la taula 56 es mostra l'evolució de les prevalences de consum de GHB durant el període 2013-2017.

Taula 56. Evolució de les prevalences de consum de GHB en la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2013-2017

Any	2013	2015	2017
Prevalença de consum de GHB alguna vegada a la vida	1,2	0,5	0,7
Prevalença de consum de GHB en els últims dotze mesos	0,1	0,1	0,0
Prevalença de consum de GHB en els últims trenta dies	0,1	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2013-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.6.12. Analgèsics opioides

En aquesta enquesta es va incloure per primera vegada un mòdul específic per conèixer la prevalença i les característiques del consum d'analgèsics opioides.

Un 13,1% de la població de 15 a 64 anys havia pres analgèsics opioides alguna vegada a la vida, un 6,3% n'havia consumit l'últim any i un 2,4%, l'últim mes previ a l'enquesta (taula 57).

El consum d'aquestes substàncies va ser més freqüent entre les dones i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences més elevades de consum es van observar en dones de 30 a 64 anys (taula 57).

Taula 57. Prevalença de consum d'analgèsics opioides en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	6,3	8,6	7,5	13,1	16,5	14,7	11,5	14,7	13,1
En els darrers 12 mesos	2,5	4,2	3,2	6,6	7,7	7,2	5,6	6,9	6,3
En els darrers 30 dies	0,5	0,8	0,5	2,9	3,1	3,0	2,4	2,5	2,4

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar el consum d'analgèsics opioïdes durant els últims dotze mesos per sexe i intervals d'edat de deu anys, les prevalències més elevades es van observar en dones de 35 a 54 anys (taula 58).

Taula 58. Prevalença de consum de d'analgèsics opioïdes per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de consum d'analgèsics opioïdes durant els darrers dotze mesos
Homes 15-24 anys	1,6
Dones 15-24 anys	4,6
Total 15-24 anys	2,8
Homes 25-34 anys	6,9
Dones 25-34 anys	5,3
Total 25-34 anys	6,1
Homes 35-44 anys	6,4
Dones 35-44 anys	8,3
Total 35-44 anys	7,4
Homes 45-54 anys	6,7
Dones 45-54 anys	8,4
Total 45-54 anys	7,5
Homes 55-64 anys	5,3
Dones 55-64 anys	6,7
Total 55-64 anys	6,1
Total 15-64 anys	6,3

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Els analgèsics opioïdes més consumits van ser la codeïna, el tramadol i la morfina. La prevalença de consum alguna vegada a la vida de la resta d'aquestes substàncies (oxicodona, fentanil, metadona, petidina, hidromorfona, tapentadol i buprenorfina) no va superar el 0,5% (taula 59).

En el cas de la codeïna i el tramadol, el consum va ser superior en les dones, mentre que en el cas de la morfina va ser lleugerament superior en els homes (taula 59).

Taula 59. Prevalença de consum de diversos analgèsics opioides en la població de 15 a 64 anys per sexe (%). Catalunya, 2017

	Alguna vegada a la vida			Últims 12 mesos			Últims 30 dies		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Codeïna	6,9	8,7	7,8	3,2	3,6	3,4	1,1	1,4	1,2
Tramadol	4,0	6,9	5,5	1,6	3,4	2,5	1,0	1,4	1,2
Morfina	2,4	2,0	2,2	0,8	0,6	0,7	0,5	0,2	0,4
Oxicodona	0,1	0,9	0,5	0,0	0,7	0,3	0,0	0,5	0,2
Fentanil	0,6	0,4	0,5	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1
Metadona	0,3	0,4	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Petidina	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hidromorfona	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tapentadol	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Buprenorfina	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

A les taules 60, 61 i 62 es mostren les prevalences de consum de codeïna, tramadol i morfina per grups d'edat i sexe. En totes aquestes substàncies el percentatge de persones consumidores va ser superior en dones, excepte en el cas de la morfina, i en el grup d'edat de 30 a 64 anys.

Taula 60. Prevalença de consum de codeïna en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	4,6	5,0	4,8	7,5	9,8	8,7	6,9	8,7	7,8
En els darrers 12 mesos	1,8	2,3	2,1	3,6	4,0	3,8	3,2	3,6	3,4
En els darrers 30 dies	0,0	0,8	0,4	1,4	1,5	1,5	1,1	1,4	1,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 61. Prevalença de consum de tramadol en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	1,3	3,1	2,2	4,8	8,0	6,4	4,0	6,9	5,5
En els darrers 12 mesos	0,3	1,0	0,6	2,0	4,0	3,1	1,6	3,4	2,5
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	1,3	1,8	1,6	1,0	1,4	1,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 62. Prevalença de consum de morfina en la població de 15 a 64 anys per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	1,3	0,3	0,8	2,8	2,5	2,7	2,4	2,0	2,2
En els darrers 12 mesos	0,8	0,0	0,4	0,8	0,8	0,8	0,8	0,6	0,7
En els darrers 30 dies	0,5	0,0	0,3	0,5	0,3	0,4	0,5	0,2	0,4

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Quan es va preguntar sobre la manera d'aconseguir analgèsics opioïdes, va destacar el fet d'haver-los adquirit a través d'una recepta mèdica que li havien fet a la persona que en consumia (96,7% dels que van consumir analgèsics opioïdes alguna vegada a la vida). D'altra banda, el 7,0% va declarar que els havia aconseguit a través d'un amic o d'un familiar, l'1,0% de les persones consumidores van reconèixer haver-los comprat en una farmàcia sense recepta i un 0,8% els va aconseguir a través d'un traficant (camell). Un 1,5% de la població els va aconseguir d'una altra manera (taula 63).

Taula 63. Maneres d'aconseguir analgèsics opioïdes entre la població de 15 a 64 anys que n'ha consumit alguna vegada a la vida (%). Catalunya, 2017

	Percentatge
Amb una recepta mèdica que em van receptar a mi	96,7
A través d'un amic o d'un familiar	7,0
Els vaig comprar en una farmàcia sense recepta	1,0
A través d'un traficant, camell...	0,8
A través d'Internet	0,0
Amb una recepta mèdica falsa	0,0
Els vaig aconseguir d'una altra manera	1,5

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Pel que fa a les maneres de prendre analgèsics opioides, set de cada deu persones que n'havien consumit alguna vegada a la vida van afirmar que seguien exactament les indicacions mèdiques (70,0%), mentre que el 9,9% va declarar que en va prendre durant menys temps del que li havia recomanat el metge o la metgessa, i un 9,5% en una dosi inferior de la que li havien recomanat (taula 64).

Taula 64. Maneres de prendre analgèsics opioides entre la població de 15 a 64 anys que n'ha consumit alguna vegada a la vida (%). Catalunya, 2017

	Percentatge
En prenc la quantitat i durant el temps exacte que m'ha recomanat el metge/la metgessa	70,0
En prenc durant menys temps del que m'ha recomanat el metge/la metgessa	9,9
En prenc una dosi inferior de la que em va recomanar el metge/la metgessa	9,5
En prenc durant més temps, perquè si deixo de prendre'n em sento malament	7,8
En prenc una dosi superior, perquè la dosi que m'ha receptat el metge/la metgessa no em fa efecte	7,0
En prenc per incrementar o disminuir els efectes d'altres drogues que consumeixo (cànnabis, cocaïna, heroïna...)	2,3
En prenc per <i>col·locar-me</i>	1,0
En prenc com a tractament per a la meva addicció a l'heroïna	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar els motius que van motivar l'inici de consum d'analgèsics opioides, el dolor agut va ser la primera causa (49,6%), seguida de començar a consumir-ne després d'una operació (29,3%) i per al tractament del dolor perquè no responia a altres medicaments (23,5%). El dolor crònic també va ser una causa relativament important que va motivar l'inici del consum d'aquestes substàncies (13,2%) (taula 65).

Taula 65. Motius pels quals la població de 15 a 64 anys que va consumir analgèsics opioides va començar a prendre'n (%). Catalunya, 2017

	Percentatge
Dolor agut	49,6
Després d'una operació	29,3
Per al tractament del dolor perquè no funcionaven altres medicaments	23,5
Dolor crònic	13,2
Per incrementar o disminuir els efectes d'altres drogues que consumeix (cànnabis, cocaïna, heroïna...)	1,9
Per utilitzar-lo com a tractament per a l'addicció a l'heroïna	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En els últims dotze mesos, un 10,0% de la població va consumir analgèsics opioides juntament amb alcohol, un 3,5% amb drogues il·legals (cànnabis, cocaïna, heroïna...) i un 2,4% amb alcohol i drogues il·legals.

Un 2,8% de la població que va consumir analgèsics opioides estaria disposada a tractar d'aconseguir-los il·legalment si no pogués obtenir-los mitjançant una recepta mèdica.

4.6.13. Noves substàncies psicoactives

En aquesta enquesta es va tornar a introduir una pregunta que avaluava el consum de noves substàncies psicoactives en general. En el qüestionari es feia referència com a «noves substàncies que imiten l'efecte de drogues il·legals (cànnabis, cocaïna, èxtasi...)». Aquestes noves substàncies (*keta*, *spice*, cannabinoides sintètics, marihuana sintètica, miau-miau, flakka, *superman*, catinones, mefedrona, derivats dels fentanils, metoxetamina, NBOMe, ayahuasca, kratom...) es poden presentar en forma d'herbes, pastilles, pols, líquids, encensos, etc.

Gran part de la població de 15 a 64 anys desconeixia l'existència d'aquestes noves substàncies. El 79,5% de la població va manifestar que no n'havia sentit a parlar mai. En el grup d'edat més jove, de 15 a 29 anys, aquest percentatge va ser d'un 73,9%, mentre que, en el grup d'edat de 30 a 64 anys, va ser d'un 81,2%. No es van observar diferències importants entre els homes i les dones (78,3% en homes i 80,8% en dones).

La prevalença de consum d'aquestes substàncies alguna vegada a la vida va ser de l'1,1%, del 0,4% en els darrers dotze mesos i, durant els darrers trenta dies, del 0,2% (taula 66).

La mitjana d'edat d'inici del consum de noves substàncies psicoactives (en general) va ser de 23,8 anys (22,9 anys en homes i 23,0 anys en dones).

A la taula 66 es mostren les prevalences de consum de noves substàncies psicoactives per grups d'edat i sexe.

Quan es van analitzar les prevalences de consum de les noves substàncies psicoactives alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos i durant els trenta dies previs a l'enquesta, es va observar que van ser més elevades entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més altes de consum es van registrar en homes de 15 a 29 anys (taula 66).

Taula 66. Prevalença de consum de noves substàncies psicoactives (en general) en la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	2,9	0,8	2,0	1,2	0,4	0,8	1,6	0,5	1,1
En els darrers 12 mesos	1,6	0,5	1,0	0,3	0,2	0,2	0,6	0,2	0,4
En els darrers 30 dies	1,0	0,0	0,5	0,2	0,0	0,1	0,4	0,0	0,2

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquesta enquesta també es van incloure preguntes sobre les vies d'obtenció de les noves substàncies psicoactives entre les persones que n'havien consumit els últims dotze mesos. Les amistats van ser, amb diferència, el principal recurs per adquirir substàncies d'aquest tipus (el 60,5% dels consumidors durant els darrers dotze mesos va assenyalar que les van aconseguir a través d'un amic o una amiga). Altres vies d'obtenció van ser els venedors – camells– (29,8%), Internet (9,8%) o l'oferiment d'aquestes substàncies en una festa, en un pub o en un bar (6,7%).

Posteriorment, i amb més concreció, les substàncies que es van analitzar van ser les següents: ketamina, *spice*, sàlvia divinorum, mefedrona i ayahuasca.

En prendre com a referència el consum experimental (alguna vegada a la vida), es va observar que les substàncies més consumides van ser sobretot la ketamina (0,7%) i l'*spice* (0,3%). La prevalença de consum de sàlvia divinorum va ser només d'un 0,1% i la de mefedrona i d'ayahuasca d'un 0,0%.

A la taula 67 es mostren les prevalences de consum d'aquestes substàncies.

Taula 67. Prevalences de consum de noves substàncies psicoactives entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2017

	Prevalença de consum alguna vegada a la vida	Prevalença de consum en l'últim any	Prevalença de consum en l'últim mes
Ketamina	0,7	0,2	0,0
Spice	0,3	0,1	0,0
Sàlvia divinorum	0,1	0,1	0,0
Mefedrona	0,0	0,0	0,0
Ayahuasca	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

A les taules 68, 69 i 70 es mostren les prevalences de consum de ketamina, *spice* i sàlvia divinorum per grups d'edat i sexe. Quan es van analitzar els diferents trams temporals, es va observar que el consum va ser sobretot experimental (alguna vegada a la vida), més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més elevades de consum experimental es van observar en homes de 15 a 29 anys.

Taula 68. Prevalença de consum de ketamina en la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	1,6	0,5	1,0	0,9	0,3	0,7	1,1	0,4	0,7
En els darrers 12 mesos	0,8	0,5	0,7	0,0	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 69. Prevalença de consum d'*spice* en la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	1,3	0,5	0,9	0,3	0,0	0,2	0,5	0,1	0,3
En els darrers 12 mesos	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Taula 70. Prevalença de consum de *sàlvia divinorum* en la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Alguna vegada a la vida	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1
En els darrers 12 mesos	0,3	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,0	0,1
En els darrers 30 dies	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.7. Injecció de drogues il·legals

En aquesta enquesta es va tornar a preguntar per la via de consum de les drogues il·legals i, més concretament, per la via injectada, ja que es considera molt perillosa, no només per la velocitat amb què les drogues arriben al cervell, sinó també pel perill de sobredosi i per les infeccions que es poden transmetre entre els consumidors (VIH/sida, VHC...).

Els resultats d'aquesta enquesta van indicar que, el 2017, un 0,3% de la població catalana de 15 a 64 anys s'havia injectat alguna vegada a la vida heroïna, cocaïna o altres drogues il·legals. La prevalença de persones que s'havien injectat aquestes drogues durant els darrers dotze mesos previs a l'enquesta va ser del 0,0%.

4.8. Policonsum de drogues

El policonsum fa referència al consum de dues o més substàncies psicoactives en un mateix període de temps. El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre la població que va consumir substàncies psicoactives a Catalunya. Aquest patró de consum augmenta els riscos del consum de drogues, potencia els efectes d'unes sobre les altres, en reforça l'addicció, interfereix en el diagnòstic i en dificulta el tractament.

En analitzar el nombre de substàncies psicoactives que va consumir la població de 15 a 64 anys durant l'últim any i durant l'últim mes, es va observar que, en els darrers dotze mesos, un 41,6% havia consumit una sola substància i, en els darrers trenta dies, aquest percentatge va ser d'un 40,4%. Pel que fa al policonsum, durant l'últim any, un 41,3% de la població va prendre dues substàncies psicoactives o més i, durant el darrer mes, aquest percentatge es va reduir a un 33,9%. Cal destacar que, durant l'últim any, un 17,1% de la població de 15 a 64 anys no va prendre cap substància i durant l'últim mes aquest percentatge va ser d'un 25,6% (taula 71).

El percentatge de dones que no va consumir cap substància va ser bastant superior al dels homes (12,8% en homes i 21,4% en dones durant l'últim any, i 19,7% en homes i 31,5% en dones durant l'últim mes).

Taula 71. Nombre de substàncies psicoactives (legals i il·legals)* consumides durant l'últim any i durant l'últim mes entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2017

	Últim any	Últim mes
Cap substància	17,1	25,6
Una substància	41,6	40,4
Dues substàncies	26,4	22,7
Tres substàncies	11,5	9,7
Quatre substàncies o més	3,4	1,5

* Substàncies psicoactives legals i il·legals (alcohol, tabac, hipnosedants, cànnabis, cocaïna en pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines/speed, al·lucinògens, heroïna, inhalants).

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Prevalença de consum de substàncies psicoactives segons el nombre de substàncies consumides en els últims dotze mesos

En la població que va consumir una sola substància en els últims dotze mesos, l'alcohol va ser la droga amb una prevalença de consum més elevada (88,6%) seguida, a molta distància, del tabac (9,7%) i dels hipnosedants amb recepta o sense (1,4%). En aquesta població, el consum de drogues il·legals va ser molt baix, i el cànnabis va ser l'única substància il·legal consumida en aquest període (0,4%) (taula 72).

Entre les persones que van consumir dues substàncies psicoactives diferents en els últims dotze mesos, pràcticament totes van consumir alcohol (92,7%) i una gran part va fumar tabac (81,5%). Els hipnosedants van ser, un altre cop, la tercera substància amb una prevalença de consum més alta (17,2%). El consum de drogues il·legals va continuar sent molt baix, i el cànnabis va tornar a ser la substància il·legal més consumida (7,8%) (taula 72).

Entre la població que va consumir tres substàncies psicoactives diferents en els últims dotze mesos, el 78,2% va consumir cànnabis i pràcticament tota va beure alcohol i va fumar tabac. En aquest grup de la població també va ser important el consum d'hipnosedants (22,1%) (taula 72).

En el col·lectiu que va consumir quatre substàncies o més durant l'últim any, a més del consum d'alcohol, de tabac i de cànnabis, amb unes prevalences de consum superiors al 90%, va destacar que un 72,4% va consumir cocaïna en pols i un 53,4% hipnosedants en el període esmentat. D'altra banda, es van detectar prevalences de consum superiors al 10% d'èxtasi, d'al·lucinògens i d'amfetamines (taula 72).

Taula 72. Prevalença de consum de substàncies psicoactives segons el nombre de substàncies* consumides en els últims dotze mesos (%). Catalunya, 2017

	1 substància	2 substàncies	3 substàncies	4 substàncies o més
Alcohol	88,6	92,7	97,9	97,4
Tabac	9,7	81,5	99,0	100,0
Cànnabis	0,4	7,8	78,2	92,9
Hipnosedants ¹	1,4	17,2	22,1	53,4
Cocaïna en pols	0,0	0,3	2,8	72,4
Cocaïna base	0,0	0,0	0,0	2,6
Èxtasi	0,0	0,2	0,0	19,8
Al·lucinògens	0,0	0,0	0,0	17,1
Amfetamines ²	0,0	0,1	0,0	12,8
Heroïna	0,0	0,0	0,0	0,9
Inhalants	0,0	0,0	0,0	3,4

* Substàncies psicoactives legals i il·legals (alcohol, tabac, hipnosedants, cànnabis, cocaïna en pols, cocaïna base, èxtasi, amfetamines/speed, al·lucinògens, heroïna, inhalants).

¹ Hipnosedants amb recepta o sense.

² Amfetamines/speed.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

Finalment, l'estudi del consum encreuat de les diferents substàncies durant l'últim any va oferir informació específica de les prevalences amb què els consumidors d'una substància psicoactiva consumien la resta de substàncies en aquest període, la qual cosa pot facilitar l'anàlisi de l'associació de diferents grups de drogues a cada tipus de consumidor (taula 73).

A la taula 73, es mostra quin percentatge de la població de 15 a 64 anys que va consumir una determinada droga en els últims dotze mesos va consumir també altres drogues en el mateix període. Com a exemple podem esmentar les dades següents:

- El 84,5% dels que van consumir tabac en els últims dotze mesos també va consumir alcohol en el mateix període, i un 32,3% cànnabis.
- El 90,7% dels consumidors anuals de cànnabis va consumir tabac en el mateix període; el 89,9%, alcohol i un 15,9%, cocaïna.
- Entre els que van consumir èxtasi l'últim any, un 81,5% va prendre també cocaïna; un 44,5%, amfetamines i un 25,5%, al·lucinògens.
- Pel que fa als consumidors anuals de cocaïna, un 21,4% va consumir també èxtasi; un 11,7%, amfetamines i un 14,5%, al·lucinògens.

L'alcohol va ser present en la major part dels policonsumidors (valors iguals o superiors al 82,2% en totes les substàncies considerades).

Taula 73. Prevalença de consum de diverses substàncies psicoactives en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys que va consumir en el mateix període cada una de les drogues considerades a la capçalera de cada columna (percentatges). Catalunya, 2017

	Tabac	Alcohol	Hipnosedants amb recepta o sense	Cànnabis	Èxtasi	Al·lucinògens	Amfetamines o <i>speed</i>	Cocaïna (base o en pols)	Heroïna	Inhalants
Tabac	100,0	84,5	12,8	32,3	1,7	1,5	1,1	6,8	0,1	0,3
Alcohol	45,1	100,0	10,2	17,1	1,0	0,7	0,6	3,6	0,0	0,2
Hipnosedants amb recepta o sense	54,8	82,2	100,0	19,1	1,3	1,5	1,6	11,8	0,4	0,6
Cànnabis	90,7	89,9	12,5	100,0	4,2	4,2	2,8	15,9	0,2	0,9
Èxtasi	90,5	96,1	16,2	79,6	100,0	25,5	44,5	81,5	4,6	8,4
Al·lucinògens	100,0	90,0	23,9	100,0	31,6	100,0	29,9	71,5	5,8	18,1
Amfetamines o <i>speed</i>	94,3	100,0	32,2	88,6	72,9	39,6	100,0	72,9	7,6	13,7
Cocaïna (base o en pols)	96,1	95,3	38,8	80,2	21,4	14,5	11,7	100,0	1,2	3,9
Heroïna	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Inhalants	100,0	100,0	41,1	100,0	46,2	80,5	46,2	100,0	25,6	100,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.9. Risc percebut davant de diferents conductes de consum

La percepció de risc davant de diferents conductes de consum de drogues podria relacionar-se amb la resistència de la població a desenvolupar aquesta conducta actualment o en el futur. En general, s'accepta que com més percepció de risc hi ha enfront d'una determinada conducta de consum, en general, menys probabilitat hi ha de desenvolupar-la, i viceversa.

A la taula 74 es mostra el percentatge de la població de 15 a 64 anys que considera que una conducta determinada de consum de drogues pot causar molts o bastants problemes.

L'any 2017, les conductes que les persones entrevistades van considerar més perilloses (un 83,9% o més de la població de 15 a 64 anys pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum esporàdic d'heroïna (una vegada al mes o menys freqüentment), fumar un paquet de tabac diari, consumir cocaïna i al·lucinògens esporàdicament, prendre cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques cada dia i el consum esporàdic d'amfetamines/*speed*, d'èxtasi, de bolets al·lucinògens, de GHB i de ketamina. Les conductes que es van percebre com a menys perilloses (un 75,2% o menys de la població de 15 a 64 anys considerava que podien causar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) d'analgèsics opioides, de cànnabis i d'hipnosedants, el consum esporàdic d'analgèsics opioides, prendre una o dues canyes o copes d'alcohol cada dia, consumir hipnosedants i cànnabis esporàdicament, prendre cinc o sis copes o canyes d'alcohol el cap de setmana, fumar d'una a cinc cigarretes al dia i fumar cigarretes electròniques (taula 74).

Quan es van comparar els anys 2015 i 2017, es va observar que els augments més importants de la percepció de risc es van produir davant del consum d'un paquet de tabac diari (+2,6 punts percentuals) i del consum esporàdic d'hipnosedants (+2,2 punts percentuals). Contràriament, les conductes que van experimentar una disminució més destacable del risc percebut van ser el consum esporàdic de cànnabis, de GHB, de ketamina i de bolets al·lucinògens (-9,9, -6,2, -5,7 i -5,1 punts percentuals, respectivament). El fet de prendre cinc o sis canyes o copes d'alcohol cada dia, el consum esporàdic d'èxtasi i d'amfetamines/*speed* van presentar unes reduccions del risc percebut menys destacables (-4,6, -3,2 i -2,7 punts, respectivament). La resta de conductes van presentar uns augments o unes disminucions de la percepció de risc menys importants o es van mostrar bastant estables en relació amb l'any 2015 (taula 74).

Taula 74. Risc percebut davant de diverses conductes de consum de drogues entre la població de 15 a 64 anys (percentatge de persones que considerava que aquesta conducta podia causar bastants o molts problemes). Catalunya 2015-2017

Conductes de consum de drogues	Any 2015	Any 2017	Diferència 2017-2015
Consumir heroïna esporàdicament ¹	94,3	93,7	-0,6
Fumar 1 paquet de tabac diari	90,2	92,8	+2,6
Consumir cocaïna esporàdicament ¹	92,0	92,3	+0,3
Consumir al-lucinògens esporàdicament ¹	91,8	89,9	-1,9
Consumir 5-6 canyes o copes cada dia	94,1	89,5	-4,6
Consumir amfetamines/speed esporàdicament ¹	90,8	88,1	-2,7
Consumir èxtasi esporàdicament ¹	90,2	87,0	-3,2
Consumir bolets al-lucinògens esporàdicament ¹	89,9	84,8	-5,1
Consumir GHB esporàdicament ¹	90,6	84,4	-6,2
Consumir ketamina esporàdicament ¹	89,6	83,9	-5,7
Consumir analgèsics opioides habitualment ²	-----	75,2	-----
Consumir cànnabis habitualment ²	75,2	73,6	-1,6
Consumir hipnosedants habitualment ²	-----	72,0	-----
Consumir analgèsics opioides esporàdicament ¹	-----	66,6	-----
Consumir 1-2 canyes o copes cada dia	-----	62,2	-----
Consumir hipnosedants esporàdicament ¹	58,6	60,8	+2,2
Consumir cànnabis esporàdicament ¹	69,2	59,3	-9,9
Prendre 5-6 canyes o copes el cap de setmana	54,8	52,6	-2,2
Fumar 1-5 cigarretes diàriament	-----	50,2	-----
Fumar cigarretes electròniques	-----	34,8	-----

¹ Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

² Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES dels anys 2015 i 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquest informe, també s'analitza el risc percebut, durant el període 2005-2017, de la mateixa manera que ho fa l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions per tal que les dades siguin comparables als que publica aquest organisme (taula 75).

Taula 75. Risc percebut davant del consum de drogues (percentatge de la població de 15 a 64 anys que pensava que cada conducta de consum podia causar molts o bastants problemes)^(*). Catalunya 2005-2017

	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Fumar un paquet de tabac diari	86,5	79,0	86,8	92,7	88,6	91,3	93,3
Fumar d'una a cinc cigarretes diàriament	**	**	**	**	**	**	50,6
Fumar cigarretes electròniques	**	**	**	**	**	**	41,1
Prendre cinc o sis canyes o copes d'alcohol el cap de setmana	44,9	50,2	60,0	63,0	46,2	55,6	53,3
Consumir una o dues canyes o copes cada dia	**	**	**	**	**	**	63,0
Consumir cinc o sis canyes o copes d'alcohol cada dia	90,8	86,1	94,9	96,2	91,6	95,2	90,2
Consumir cànnabis habitualment ⁽¹⁾	78,0	80,6	81,1	84,2	78,4	78,6	75,2
Consumir cànnabis esporàdicament ⁽²⁾	57,8	66,2	66,1	72,1	53,9	64,8	60,6
Consumir èxtasi habitualment ⁽¹⁾	98,6	96,9	98,4	99,4	99,1	**	**
Consumir èxtasi esporàdicament ⁽²⁾	94,7	93,3	94,5	96,4	94,9	95,5	94,2
Provar èxtasi, una o dues vegades a la vida	**	85,7	77,3	80,3	69,4	**	**
Consumir cocaïna habitualment ⁽¹⁾	98,9	97,9	99,3	99,4	98,7	**	**
Consumir cocaïna esporàdicament ⁽²⁾	95,2	94,8	94,4	94,8	92,8	95,8	95,5
Provar cocaïna una o dues vegades a la vida	**	86,8	77,3	75,8	66,7	**	**
Consumir cocaïna base o crack una o dues vegades a la vida	**	97,1	96,9	91,7	88,8	**	**
Consumir al·lucinògens (LSD, àcids) habitualment ⁽¹⁾	99,6	**	**	**	**	**	**
Consumir al·lucinògens (LSD, àcids) esporàdicament ⁽²⁾	97,4	96,7	97,9	97,0	91,6	97,0	97,4
Consumir hipnosedants ^(a) habitualment ⁽¹⁾	84,6	82,3	74,9	75,5	83,9	**	77,8
Consumir hipnosedants ^(a) esporàdicament ⁽²⁾	57,6	66,6	63,9	61,2	57,4	62,3	65,2
Consumir hipnosedants ^(a) d'una a tres vegades per setmana	**	**	**	**	**	81,6	**
Consumir hipnosedants ^(a) diàriament o gairebé diàriament	**	**	**	**	**	92,9	**
Consumir analgèsics opioides habitualment ⁽¹⁾	**	**	**	**	**	**	85,2
Consumir analgèsics opioides esporàdicament ⁽²⁾	**	**	**	**	**	**	75,4
Consumir GHB (èxtasi líquid) habitualment ⁽¹⁾	**	**	**	99,6	99,4	**	**
Consumir GHB (èxtasi líquid) esporàdicament ⁽²⁾	**	**	**	98,3	97,2	97,6	97,7
Consumir amfetamines/speed habitualment ⁽¹⁾	**	**	**	**	98,0	**	**
Consumir amfetamines/speed esporàdicament ⁽²⁾	**	**	**	**	96,6	97,2	97,7
Consumir heroïna habitualment ⁽¹⁾	99,5	99,1	99,8	99,9	99,5	**	**
Consumir heroïna esporàdicament ⁽²⁾	98,7	98,3	98,1	98,8	97,4	97,9	97,4
Consumir bolets al·lucinògens habitualment ⁽¹⁾	**	**	**	**	99,2	**	**
Consumir bolets al·lucinògens esporàdicament ⁽²⁾	**	**	**	**	94,0	97,0	97,0
Consumir ketamina habitualment ⁽¹⁾	**	**	**	**	99,6	**	**
Consumir ketamina esporàdicament ⁽²⁾	**	**	**	**	97,2	98,0	97,9

(*) S'exclou de l'anàlisi la població que no sap o no contesta.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes del període 2005-2017, aquestes dades no es van poder analitzar.

(1) Habitualment: una vegada per setmana o més freqüentment.

(2) Esporàdicament: una vegada al mes o menys freqüentment.

(a) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES del període 2015-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.10. Disponibilitat percebuda de diverses drogues

En relació amb l'any 2015, l'any 2017 va disminuir lleugerament la disponibilitat percebuda de totes les drogues considerades a la taula 76 (tot i que la percepció de disponibilitat del analgèsics opioides no es va avaluar l'any 2015), excepte la de l'heroïna, la cocaïna, els hipnosedants sense recepta i el cànnabis, que van augmentar lleugerament.

L'any 2017, entre el 17,1% i el 56,4% de la població de 15 a 64 anys va considerar que era molt fàcil o relativament fàcil aconseguir diverses drogues en un termini de 24 hores (taula 76). El cànnabis va ser la substància que es pensava que era més fàcil d'aconseguir (56,4%), seguit dels hipnosedants i els analgèsics opioides amb recepta i la cocaïna (39,2%, 36,2% i 33,6%, respectivament). La percepció de disponibilitat de l'heroïna, dels hipnosedants sense recepta, dels al·lucinògens, de l'èxtasi, dels analgèsics opioides sense recepta i de les amfetamines/*speed* es va situar entre el 21,1% i el 24,6%. Les drogues que es van considerar menys accessibles van ser els bolets al·lucinògens, la ketamina i el GHB (entre el 17,1% i el 17,5% de la població de 15 a 64 anys pensava que era fàcil o molt fàcil aconseguir-les en un termini de 24 hores).

Entre els anys 2015 i 2017 es va produir una disminució de la disponibilitat percebuda (entre -0,1 i -1,9 punts percentuals) del GHB, de les amfetamines/*speed*, dels bolets al·lucinògens, dels hipnosedants amb recepta, de l'èxtasi, dels al·lucinògens i la ketamina. La reducció més important va correspondre al GHB (-1,9 punts percentuals). En relació amb l'heroïna, la cocaïna, els hipnosedants sense recepta i el cànnabis es va produir un augment lleuger de la disponibilitat percebuda (entre +0,1 i +2,0 punts percentuals) (taula 76).

Taula 76. Disponibilitat percebuda de diverses drogues entre la població de 15 a 64 anys (percentatge de la població que pensava que era relativament fàcil o molt fàcil obtenir aquesta droga en un termini de 24 hores). Catalunya, 2015-2017

És relativament fàcil o molt fàcil obtenir aquesta droga en un termini de 24 hores	Any 2015	Any 2017	Diferència 2017-2015
Cànnabis	56,3	56,4	+0,1
Hipnosedants ^(a) amb recepta	39,9	39,2	-0,7
Analgèsics opioides amb recepta	—	36,2	—
Cocaïna	32,8	33,6	+0,8
Heroïna	22,6	24,6	+2,0
Hipnosedants ^(a) sense recepta	24,2	24,5	+0,3
Al·lucinògens (LSD, àcids, <i>tripis</i>)	23,6	23,5	-0,1
Èxtasi	22,6	22,2	-0,4
Analgèsics opioides sense recepta	—	22,0	—
Amfetamines/ <i>speed</i>	22,7	21,1	-1,6
Bolets al·lucinògens	18,5	17,5	-1,0
Ketamina	17,4	17,3	-0,1
GHB (èxtasi líquid)	19,0	17,1	-1,9

(a) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2015 i 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En aquest informe, també s'analitza la disponibilitat percebuda durant el període 2005-2017, de la mateixa manera que ho fa l'Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions, per tal que les dades siguin comparables amb les que publica aquest organisme (taula 77).

Taula 77. Disponibilitat percebuda de diverses drogues entre la població de 15 a 64 anys (percentatge que pensava que seria relativament fàcil o molt fàcil aconseguir cada droga en 24 hores) (*). Catalunya, 2005-2017

	2005	2007	2009	2011	2013	2015	2017
Cànnabis	70,1	53,7	58,8	72,4	62,7	64,3	64,4
Èxtasi	50,7	32,5	41,0	55,7	30,6	28,2	28,8
Cocaïna	53,2	37,0	46,9	61,6	46,9	38,7	40,7
Heroïna	41,8	25,1	33,4	53,9	26,7	27,8	30,6
Al·lucinògens (LSD, àcids, <i>tripis</i>)	46,9	27,4	37,8	54,9	31,5	29,1	30,3
GHB (èxtasi líquid)	**	**	**	53,3	25,9	24,4	23,5
Amfetamines/ <i>speed</i>	**	**	**	**	27,6	28,5	27,5
Bolets al·lucinògens	**	**	**	**	22,5	23,9	23,6
Ketamina	**	**	**	**	23,6	23,0	23,4
Hipnosedants ^(a) amb recepta	**	**	**	**	**	48,2	48,0
Hipnosedants ^(a) sense recepta	**	**	**	**	**	29,9	30,6
Analgèsics opioides amb recepta	**	**	**	**	**	**	44,8
Analgèsics opioides sense recepta	**	**	**	**	**	**	27,9

(*) S'exclou de l'anàlisi la població que no sap o no contesta.

(**) A causa de les preguntes dels qüestionaris de les enquestes del període 2005-2015, aquestes dades no es van poder analitzar.

(a) Hipnosedants: tranquil·litzants i/o somnífers.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES del període 2005-2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.11. Visibilitat d'alguns fenòmens relacionats amb el consum i l'oferta de drogues

L'any 2017, un 33,8% de la població de 15 a 64 anys va considerar molt important el problema de les drogues il·legals al lloc on vivien.

Pel que fa a la visibilitat de situacions relacionades amb el consum de drogues amb què la població es va trobar més freqüentment al lloc on viu, es van esmentar sobretot les que es referien a la presència de persones que fumaven porros, que feien *botellón* i de persones borratxes (un 56,2%, un 36,5% i un 34,9%, respectivament, de la població de 15 a 64 anys es va trobar freqüentment o molt freqüentment amb aquestes situacions). La presència de venedors de drogues i la de persones que n'esnifaven va representar un 9,1% i un 6,3%, respectivament, de les situacions estudiades. Entre els anys 1997 i 2017 va disminuir la visibilitat d'algunes d'aquestes situacions, excepte la dels venedors de drogues, mentre que, entre els anys 2015 i 2017, el percentatge de totes les situacions es va incrementar, especialment el de les persones que fumaven porros, el de les que feien *botellón* i el de les persones borratxes (augment de 9,7 a 11,8 punts percentuals). La visibilitat de venedors de drogues al carrer també va augmentar 3,0 punts percentuals (taula 78).

Taula 78. Visibilitat a l'entorn proper d'algunes situacions relacionades amb el consum de drogues (percentatge de la població que es va trobar freqüentment o molt freqüentment cada situació al lloc on viu). Catalunya, 1997, 2015 i 2017

Percentatge de la població que es va trobar freqüentment o molt freqüentment al lloc on viu	Any 1997	Any 2015	Any 2017	Diferència 2017-1997	Diferència 2017-2015
Persones que fumen porros	—	44,4	56,2	—	+11,8
Persones que fan <i>botellón</i>	—	24,7	36,5	—	+11,8
Persones borratxes	—	25,2	34,9	—	+9,7
Venedors de drogues	6,2	6,1	9,1	+2,9	+3,0
Persones que esnifen drogues	—	5,5	6,3	—	+0,8
Persones drogades per terra	6,9	0,9	2,7	-4,2	+1,8
Xeringues llençades a terra	10,9	0,3	2,1	-8,8	+1,8
Persones que inhalen o aspiren drogues en paper d'alumini	4,0	0,9	1,9	-2,1	+1,0
Persones que s'injecten drogues	6,2	0,4	1,2	-5,0	+0,8

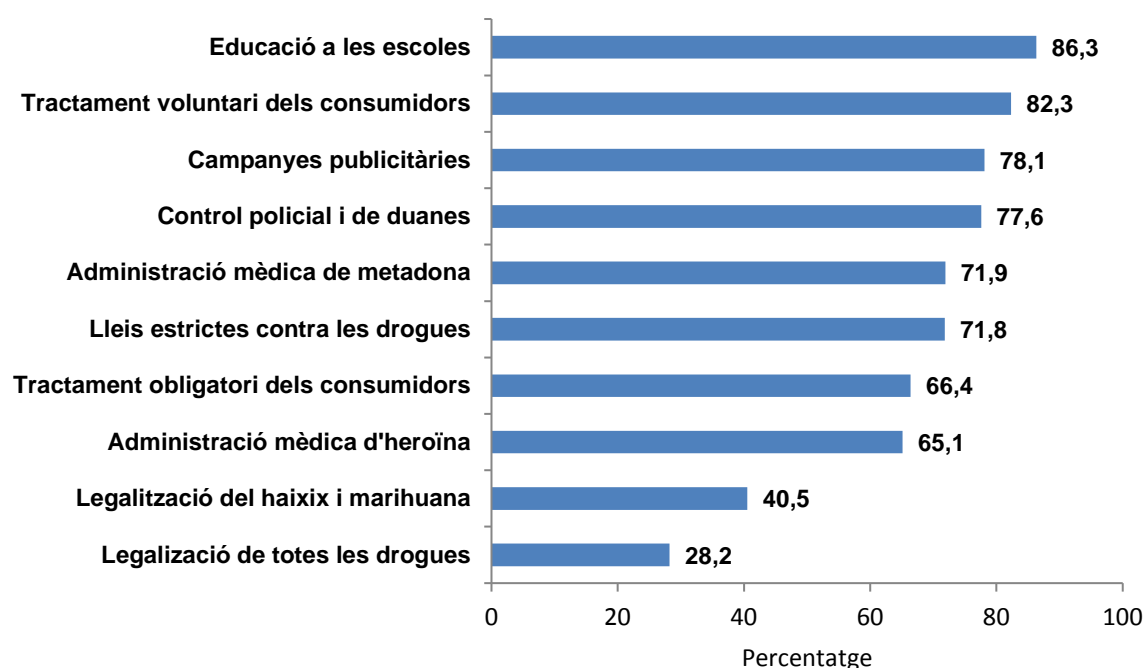
Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi d'EDADES 1997, 2015 i 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.12. Valoració de la importància de les accions per intentar resoldre el problema de les drogues il·legals

L'any 2017, com en anys anteriors, la població de 15 a 64 anys va considerar que l'educació sobre les drogues a les escoles era la mesura més important per resoldre el problema de les drogues il·legals. Aquesta mesura era seguida, en ordre descendent, pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, les campanyes de publicitat que expliquin els riscos de les drogues, el control policial i de les duanes, l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna, les lleis estrictes contra les drogues, el tractament obligatori dels consumidors per abandonar les drogues i l'administració mèdica d'heroïna als consumidors que han fracassat en altres tractaments. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització de l'haixix i de la marihuana o de totes les drogues (figura 11).

Figura 11. Valoració entre la població de 15 a 64 anys de diverses accions per resoldre el problema de les drogues il·legals (percentatge de la població que considera molt important cada acció) (*). Catalunya, 2017

(* S'exclou de l'anàlisi la població que no sap o no contesta.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

4.13. Ús compulsiu d'Internet

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2015, es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CIUS (The Compulsive Internet Use Scale). L'objectiu de l'escala CIUS és disposar d'un instrument dissenyat per detectar un ús compulsiu d'Internet (una puntuació de 28 punts o més en l'escala CIUS es considera un ús compulsiu d'Internet).

Al qüestionari s'especificava que no es tingués en compte el temps que s'utilitzava Internet per fer els deures o treballar i que únicament es tingués en compte el temps que es feia servir per diversió.

Els resultats van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que va contestar l'escala CIUS, un 2,9% presentava un ús compulsiu d'Internet (taula 79).

La prevalença d'ús compulsiu d'Internet va ser més elevada en les dones i en el grup d'edat de 15 a 29 anys. La prevalença més alta es va observar en dones de 15 a 29 anys (taula 79).

Taula 79. Prevalença d'ús compulsiu d'Internet, segons l'escala CIUS⁽¹⁾, entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Ús compulsiu d'Internet (CIUS ≥ 28)	7,1	10,2	8,6	1,4	1,1	1,3	2,7	3,2	2,9

(1) CIUS: The Compulsive Internet Use Scale.

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

La prevalença de l'ús compulsiu d'Internet l'any 2015 va ser del 3,8% i, com ja s'ha esmentat, el 2017 va ser del 2,9%, de manera que l'any 2017 aquesta prevalença es va reduir 0,9 punts percentuals respecte a l'any 2015.

4.14. Joc amb diners a Internet i presencial (fora d'Internet)

La prevalença de joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims dotze mesos va ser del 2,7% i la del joc amb diners presencial (fora d'Internet), del 57,7%.

Joc amb diners a Internet

El 2,7% de la població de 15 a 64 anys va jugar amb diners a Internet alguna vegada en els darrers dotze mesos (taula 80).

La prevalença de joc amb diners a Internet va ser més elevada entre els homes i en el grup d'edat de 15 a 29 anys. La prevalença més alta es va observar en homes de 15 a 29 anys (taula 80).

Taula 80. Prevalença de joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Joc amb diners a Internet (%)	7,3	2,1	4,7	3,9	0,4	2,2	4,7	0,8	2,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar el joc amb diners a Internet per sexe i intervals d'edat de deu anys, la prevalença més elevada es va observar en els homes de 15 a 24 anys (8,1%) (taula 81).

La mitjana d'edat d'inici del joc amb diners a Internet va ser de 25,0 anys (24,7 anys en homes i 26,0 anys en dones).

Taula 81. Prevalença de joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de joc amb diners a Internet
Homes 15-24 anys	6,5
Dones 15-24 anys	2,5
Total 15-24 anys	4,6
Homes 25-34 anys	8,1
Dones 25-34 anys	1,0
Total 25-34 anys	4,7
Homes 35-44 anys	6,0
Dones 35-44 anys	0,2
Total 35-44 anys	3,1
Homes 45-54 anys	2,8
Dones 45-54 anys	0,8
Total 45-54 anys	1,8
Homes 55-64 anys	0,0
Dones 55-64 anys	0,0
Total 55-64 anys	0,0
Total 15-64 anys	2,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar la freqüència amb què la població de 15 a 64 anys jugava diners a Internet en els últims dotze mesos, un 1,1% ho va fer un dia al mes o menys; un 1,2%, de 2 a 4 dies al mes, i un 0,4% jugava de 2 a 6 dies o més per setmana (taula 82).

Taula 82. Freqüència de joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2017

	Total	Un dia al mes o menys	2-4 dies al mes	2-3 dies per setmana	4-5 dies per setmana	6 o més dies per setmana
Joc amb diners a Internet	2,7	1,1	1,2	0,3	0,0	0,1

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar quina havia estat la quantitat més gran de diners que la població de 15 a 64 anys s'havia gastat jugant en un sol dia (en els últims dotze mesos), un 0,4% va jugar menys de 6 euros; un 1,5% va jugar entre 6 i 30 euros; un 0,2% va jugar entre 31 i 60 euros, un 0,5% va jugar entre 61 i 300 euros, i un 0,2% va jugar més de 300 euros.

Els jocs més habituals amb diners a Internet van ser les apostes esportives (41,8%), les loteries convencionals com la Primitiva, la Bonoloto, els cupons de l'ONCE, el joc actiu l'Eurojackpot, el 7/39, la Grossa de Nadal (39,1%), la borsa de valors (11,4%) i les loteries instantànies (Rasca de l'ONCE) (7,7%).

La prevalença de joc amb diners a Internet l'any 2015 va ser del 2,9% i, com ja s'ha esmentat, el 2017 va ser del 2,7%, de manera que l'any 2017 aquesta prevalença es va reduir 0,2 punts percentuals respecte a l'any 2015.

Joc amb diners presencial (fora d'Internet)

El 57,7% de la població de 15 a 64 anys va jugar amb diners presencialment (fora d'Internet) alguna vegada en els darrers dotze mesos (taula 83).

La prevalença de joc amb diners presencial va ser lleugerament més elevada entre els homes i en el grup d'edat de 30 a 64 anys. Les prevalences més altes es van observar en els homes i en les dones de 30 a 64 anys (taula 83).

Taula 83. Prevalença de joc amb diners presencial (fora d'Internet) alguna vegada en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys, per grups d'edat i sexe (%). Catalunya, 2017

	15-29 anys			30-64 anys			15-64 anys		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Joc amb diners presencial (%)	27,7	30,7	29,2	68,6	63,4	66,0	59,3	56,1	57,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar el joc amb diners presencial per sexe i intervals d'edat de deu anys, la prevalença augmentava progressivament a mesura que ho feia l'edat, i, pel que fa al sexe, les prevalences més altes es van observar en homes i en dones de 45 a 64 anys (taula 84).

La mitjana d'edat d'inici de joc amb diners presencial va ser de 22,9 anys (22,1 anys en homes i 23,8 anys en dones).

Taula 84. Prevalença de joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys per sexe i grups d'edat (%). Catalunya, 2017

Sexe i edat	Prevalença de joc amb diners presencial
Homes 15-24 anys	23,0
Dones 15-24 anys	23,4
Total 15-24 anys	23,2
Homes 25-34 anys	50,7
Dones 25-34 anys	53,6
Total 25-34 anys	52,1
Homes 35-44 anys	64,3
Dones 35-44 anys	57,7
Total 35-44 anys	61,0
Homes 45-54 anys	66,0
Dones 45-54 anys	68,6
Total 45-54 anys	67,2
Homes 55-64 anys	83,8
Dones 55-64 anys	65,9
Total 55-64 anys	74,2
Total 15-64 anys	57,7

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar la freqüència amb què la població de 15 a 64 anys jugava diners presencialment alguna vegada en els últims dotze mesos, un 36,3% ho va fer un dia al mes o menys, un 16,3%, de 2 a 4 dies al mes, i un 5,1% va jugar de 2 a 6 dies o més per setmana (taula 85).

Taula 85. Freqüència de joc amb diners presencial alguna vegada en els últims dotze mesos entre la població de 15 a 64 anys (%). Catalunya, 2017

	Total	Un dia al mes o menys	2-4 dies al mes	2-3 dies per setmana	4-5 dies per setmana	6 o més dies per setmana
Joc amb diners presencial	57,7	36,3	16,3	4,3	0,2	0,6

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

En analitzar quina havia estat la quantitat més gran de diners que la població de 15 a 64 anys s'havia gastat jugant en un sol dia (en els últims dotze mesos), un 14,9% va jugar menys de 6 euros; un 29,6% va jugar entre 6 i 30 euros; un 9,1% va jugar entre 31 i 60 euros; un 3,7% va jugar entre 61 i 300 euros, i un 0,3% va jugar més de 300 euros.

Els jocs més habituals amb diners van ser les loteries convencionals, com la Primitiva, la Bonoloto, els cupons de l'ONCE, el joc actiu de l'Eurojackpot, el 7/39, la Grossa de Nadal (96,5%), seguits de les loteries instantànies (Rasca de l'ONCE) (12,4%), les travesses de futbol i/o el Quinigol (8,7%), el bingo (3,6%), les màquines d'atzar / escurabutxaques (2,6%) i les apostes esportives (2,3%),

La prevalença de joc amb diners a Internet l'any 2015 va ser del 27,2% i, com ja s'ha esmentat, el 2017 va ser del 57,7%, de manera que l'any 2017 aquesta prevalença es va incrementar 30,5 punts percentuals respecte a l'any 2015.

Joc problemàtic i trastorn del joc

En aquesta enquesta es va avaluar el joc problemàtic i el trastorn del joc basant-se en els criteris diagnòstics del DSM-V (una puntuació d'1 a 3 punts es va considerar joc problemàtic i una puntuació de 4 o més punts es va considerar trastorn del joc). Entre el total de la població de 15 a 64 anys, la prevalença de joc problemàtic va ser del 0,4% i la del trastorn del joc del 0,1%. Els resultats també van permetre estimar que entre la població de 15 a 64 anys que havia jugat diners en els últims dotze mesos, un 19,2% presentava un joc problemàtic i un 6,4% un trastorn del joc. La prevalença, tant de joc problemàtic com de trastorn del joc, va ser més elevada en homes (taula 86).

Taula 86. Prevalença de joc problemàtic i de trastorn del joc entre el total de la població de 15 a 64 anys i entre la població de 15 a 64 anys que va jugar diners en els últims 12 mesos, total i segons el sexe (%). Catalunya, 2017

Total població de 15-64 anys	Total	Homes	Dones
Joc problemàtic	0,4	0,8	0,1
Trastorn del joc	0,1	0,3	0,0
Població de 15-64 anys que va jugar diners els últims 12 mesos	Total	Homes	Dones
Joc problemàtic	19,2	20,0	12,5
Trastorn del joc	6,4	7,1	0,0

Font: Sub-direcció General de Drogodependències. Agència de Salut Pública de Catalunya. Anàlisi per a Catalunya de l'EDADES 2017. Observatori Espanyol de les Drogues i les Addiccions. DGPNSD.

5. Conclusions

En observar les prevalences de consum alguna vegada a la vida, durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies previs a l'enquesta, l'alcohol i el tabac van ser les substàncies més consumides, seguides del cànnabis, dels hipnosedants, dels analgèsics opioides i de la cocaïna en pols.

L'any 2017, es va observar un augment de les prevalences de consum (alguna vegada a la vida, durant els dotze mesos previs i durant els trenta dies previs a l'enquesta) de tabac, de cànnabis i de cocaïna en pols respecte de l'any 2015.

Quan es va analitzar el consum diari durant el darrer mes, l'any 2017, en relació amb l'any 2015, es va constatar un augment del consum de tabac, de cànnabis i d'hipnosedants amb recepta mèdica o sense. El consum diari d'alcohol va disminuir lleugerament.

El consum de drogues va ser, en general, més elevat entre els homes, excepte en el cas dels hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) i dels analgèsics opioides, el consum dels quals va ser més freqüent en les dones.

Els consumidors de substàncies psicoactives durant els darrers dotze mesos i els darrers trenta dies previs a l'enquesta, en general, van ser predominantment joves de 15 a 29 anys, excepte en el cas del tabac i de l'alcohol, les prevalences dels quals van ser molt similars, i, en el cas dels hipnosedants i dels analgèsics opioides, que van tenir un consum més freqüent entre la població de 30 a 64 anys. Pel que fa al consum diari d'alcohol durant els darrers trenta dies, cal destacar que va ser molt més freqüent en el grup d'edat de 30 a 64 anys, així com el dels hipnosedants (amb recepta o sense).

Com en anys anteriors, el 2017 les drogues que es van consumir a una edat més primerenca van ser les que tenen un comerç legal, com el tabac i l'alcohol. Els hipnosedants, en canvi, van ser les substàncies que es van començar a consumir més tard.

L'any 2017, les prevalences de consum de tabac alguna vegada a la vida, durant l'últim any, durant els darrers trenta dies i diàriament (durant el darrer mes) prèvies a l'enquesta van ser superiors a les de l'any 2015. Torna, d'aquesta manera, la tendència creixent del consum diari de tabac que es va observar durant el període 1997-2001 i 2009-2013.

Un 10,4% (6,4% l'any 2015) de la població de 15 a 64 anys va consumir cigarretes electròniques alguna vegada a la vida. Un 2,9% ho va fer durant els últims dotze mesos; un 1,3%, durant els últims trenta dies; i un 0,9%, diàriament durant l'últim mes previ a l'enquesta. El grup d'edat de 15 a 29 anys és el que va mostrar les prevalences més altes en tots els trams temporals.

Totes les prevalences de consum d'alcohol es van mantenir bastant estables respecte a l'any 2015, excepte la del consum d'aquesta substància durant els darrers trenta dies, que va ser superior. El consum diari d'alcohol presenta una lenta, però progressiva, tendència decreixent des de l'any 2011. Les prevalences de borratxeres durant els darrers dotze mesos i durant els darrers trenta dies van ser lleugerament superiors a les de l'any 2015. En canvi, el consum episòdic intensiu d'alcohol (*binge drinking*) va disminuir.

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2013, es van tornar a introduir les deu preguntes del qüestionari AUDIT (Alcohol Use Disorders Identification Test). L'AUDIT és un instrument dissenyat per l'Organització Mundial de la Salut amb la intenció de detectar consums d'alcohol perjudicials o de risc, així com una possible dependència d'aquesta droga. Els resultats van permetre estimar que, entre la població general de 15 a 64 anys, un 3,6% (4,6% d'homes i 2,6% de dones) va presentar un consum de risc, i un 0,2% (0,3% d'homes i 0,1% de dones), una possible dependència. El consum de risc d'alcohol i la possible dependència d'aquesta substància van ser inferiors als de l'any 2013.

Un 10,4% de la població de 15 a 64 anys va consumir begudes energètiques en els darrers trenta dies previs a l'enquesta. Les prevalences més elevades es van trobar entre els homes i entre la població jove de 15 a 29 anys. Els homes de 15 a 29 anys van presentar la prevalença més alta.

Un 3,4% de la població de 15 a 64 anys va consumir begudes energètiques barrejades amb alcohol en els darrers trenta dies previs a l'enquesta. Aquest fet va ser més freqüent en els homes i en el grup d'edat de 15 a 29 anys que en el de 30 a 64. La prevalença més alta es va assolir en homes de 15 a 29 anys.

En aquesta enquesta es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CAST (Cannabis Abuse Screening Test). El CAST és un instrument dissenyat per detectar consumidors problemàtics de cànnabis. En el total de la població de 15 a 64 anys el consum problemàtic va ser del 2,6%. Els resultats també van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que havia consumit cànnabis durant els darrers dotze mesos, un 18,7% presentava

aquest tipus de consum. El consum problemàtic de cànnabis va ser més freqüent entre els homes i entre els joves de 15 a 29 anys. Les prevalences més altes de consum es van observar en els homes de 15 a 29 anys.

L'any 2017, totes les prevalences de consum de cànnabis van ser superiors a les de l'any 2015. D'aquesta manera, es recupera la tendència creixent del consum d'aquesta substància que es s'havia observat durant el període 1999-2005. Cal destacar també que el consum diari de cànnabis mostra una tendència creixent des de l'any 2011.

Gairebé tots els consumidors de cocaïna van prendre aquesta droga en forma de pols. El consum de cocaïna en forma de base va ser molt baix: només la va consumir d'una manera experimental (alguna vegada a la vida) un 1,5% de la població de 15 a 64 anys, enfront d'un 11,3% de cocaïna en pols. L'any 2017, les prevalences de consum de cocaïna en pols van ser superiors a les de l'any 2015, amb la qual cosa es va recuperar la tendència creixent del seu consum, que s'havia observat l'any 2013.

L'any 2017, en relació amb el 2015, van disminuir les prevalences de consum d'hipnosedants (amb recepta mèdica o sense) en els darrers dotze mesos i en el darrers trenta dies previs a l'enquesta. En canvi, el consum alguna vegada a la vida i el diari durant el darrer mes van augmentar lleugerament.

L'any 2017, les prevalences de consum d'hipnosedants sense recepta van ser inferiors o es van mantenir estables respecte a les de l'any 2015. Prenent com a referència la prevalença de consum durant els darrers dotze mesos, cal esmentar, també, que és una de les prevalences de consum més baixes registrades durant el període 2005-2017, exceptuant les dels anys 2011 i 2013.

En aquesta enquesta es va incloure per primera vegada un mòdul específic per conèixer la prevalença de consum d'analgèsics opioides. Un 13,1% de la població de 15 a 64 anys havia pres analgèsics opioides alguna vegada a la vida; un 6,3% n'havia consumit l'últim any i un 2,4%, l'últim mes previ a l'enquesta.

El consum d'èxtasi i de drogues de síntesi, al·lucinògens, amfetamines/*speed*, inhalants, heroïna i GHB, va presentar prevalences de consum molt més baixes que les drogues esmentades anteriorment, especialment pel que fa als darrers dotze mesos i als últims trenta dies.

En aquesta enquesta, es va tornar a introduir una pregunta que avaluava el consum de les noves substàncies psicoactives en general. En el qüestionari es feia referència com a «noves substàncies que imiten l'efecte de drogues il·legals (cànnabis, cocaïna, èxtasi...). Aquestes noves substàncies (*keta*, *spice*, cannabinoides sintètics, marihuana sintètica, miau-miau, flakka, *superman*, catinones, mefedrona, derivats dels fentanils, metoxetamina, NBOMe, ayahuasca, kratom...) es poden presentar en forma d'herbes, pastilles, pols, líquids, encensos, etc.». La prevalença de consum d'aquestes substàncies alguna vegada a la vida va ser de l'1,1%; en els darrers dotze mesos, del 0,4% i, durant els darrers trenta dies, del 0,2%. Un 79,5% de la població de 15 a 64 anys no n'havia sentit a parlar mai. Posteriorment, i amb més concreció, les substàncies que es van analitzar van ser les següents: ketamina, *spice*, sàlvia divinorum, mefedrona i ayahuasca. En prendre com a referència el consum experimental (alguna vegada a la vida), es va observar que les substàncies més consumides van ser sobretot la ketamina (0,7%) i l'*spice* (0,3%). La prevalença de consum de la sàlvia divinorum va ser només d'un 0,1% i la de mefedrona i d'ayahuasca d'un 0,0%.

El policonsum de drogues (legals i il·legals) va ser freqüent entre la població que va consumir substàncies psicoactives a Catalunya. Durant l'últim any, un 41,3% de la població va prendre dues o més substàncies psicoactives i, durant el darrer mes, aquest percentatge va ser d'un 33,9%. Es va observar que l'alcohol va ser present en la major part dels policonsums.

Pel que fa a la percepció de risc, les conductes que les persones entrevistades van considerar més perilloses (un 83,9% o més de la població de 15 a 64 anys pensava que podien ocasionar bastants o molts problemes) van ser el consum esporàdic d'heroïna (una vegada al mes o menys freqüentment), fumar un paquet de tabac diari, consumir cocaïna i al·lucinògens esporàdicament, prendre cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques cada dia i consumir esporàdicament amfetamines/*speed*, èxtasi, bolets al·lucinògens, GHB i ketamina. Les conductes que es van percebre com a menys perilloses (un 75,2% o menys de la població de 15 a 64 anys considerava que podien causar bastants o molts problemes) van ser el consum habitual (una vegada per setmana o més freqüentment) d'analgèsics opioides, de cànnabis i d'hipnosedants, el consum esporàdic d'analgèsics opioides, prendre una o dues canyes o copes d'alcohol cada dia, consumir hipnosedants i cànnabis esporàdicament, prendre cinc o sis copes o canyes d'alcohol el cap de setmana, fumar d'una a cinc cigarretes al dia i fumar cigarretes electròniques.

Persisteix la consideració que el consum d'un paquet de tabac diari és més perillós que el consum de cànnabis. En comparar els anys 2015 i 2017, es va observar que els augments més importants de la percepció de risc es van produir davant del consum d'un paquet de tabac diari i del consum esporàdic d'hipnosedants. Contràriament, les conductes que van experimentar una disminució més destacable del risc percebut van ser el consum esporàdic de cànnabis, de GHB, de ketamina i de bolets al·lucinògens. El fet de prendre cinc o sis canyes o copes d'alcohol cada dia, el consum esporàdic d'èxtasi i d'amfetamines/*speed* van presentar unes reduccions del risc percebut menys destacables.

Entre el 17,1% i el 56,4% de la població de 15 a 64 anys va considerar que era molt fàcil o relativament fàcil aconseguir diverses drogues en un termini de 24 hores. El cànnabis va ser la substància que es pensava que era més fàcil d'aconseguir (56,4%), seguit dels hipnosedants i els analgèsics opioides amb recepta i la cocaïna (39,2%, 36,2% i 33,6%, respectivament). La percepció de disponibilitat de l'heroïna, dels hipnosedants sense recepta, dels al·lucinògens, de l'èxtasi, dels analgèsics opioides sense recepta i de les amfetamines/*speed* es va situar entre el 21,1% i el 24,6%. Les drogues que es van considerar menys accessibles van ser els bolets al·lucinògens, la ketamina i el GHB (entre el 17,1% i el 17,5% de la població de 15 a 64 anys pensava que era fàcil o molt fàcil aconseguir-les en un termini de 24 hores). En relació amb l'any 2015, l'any 2017 va disminuir lleugerament la disponibilitat percebuda de totes les drogues considerades anteriorment (tot i que la percepció de disponibilitat dels analgèsics opioides no es va avaluar l'any 2015), excepte la de l'heroïna, la cocaïna, els hipnosedants sense recepta i el cànnabis, que van augmentar lleugerament.

Un 33,8% de la població de 15 a 64 anys va considerar molt important el problema de les drogues il·legals al lloc on vivien.

Pel que fa a la visibilitat de situacions relacionades amb el consum de drogues amb què la població es va trobar més freqüentment al lloc on viu, es van esmentar sobretot les que es referien a la presència de persones que fumaven porros, que feien *botellón* i de persones borratxes (un 56,2%, un 36,5% i un 34,9%, respectivament, de la població de 15 a 64 anys es va trobar freqüentment o molt freqüentment amb aquestes situacions). La presència de venedors de drogues i la de persones que n'esnifaven va representar un 9,1% i un 6,3%, respectivament, de les situacions estudiades. Entre els anys 2015 i 2017, el percentatge de totes les situacions que es van estudiar es va incrementar, especialment el de les persones que fumaven porros, el de les que feien *botellón* i el de les persones borratxes (augments de 9,7 a 11,8 punts percentuals). La visibilitat de venedors de drogues al carrer també es va incrementar 3 punts percentuals.

L'acció més valorada per la població per fer front al problema de les drogues il·legals va ser l'educació sobre les drogues a les escoles. Aquesta mesura era seguida, en ordre descendent, pel tractament voluntari dels consumidors perquè abandonin les drogues, per les campanyes de publicitat que expliquen els riscos de les drogues, pel control policial i de les duanes, per l'administració mèdica de metadona als consumidors d'heroïna, per les lleis estrictes contra les drogues, pel tractament obligatori dels consumidors per abandonar les drogues i per l'administració mèdica d'heroïna als consumidors que han fracassat en altres tractaments. Les mesures considerades menys importants van ser la legalització de l'haixix i de la marihuana o de totes les drogues.

En aquesta enquesta, com en la de l'any 2015, es van tornar a introduir les preguntes de l'escala CIUS (The Compulsive Internet Use Scale). L'objectiu de l'escala CIUS és disposar d'un instrument dissenyat per detectar un ús compulsiu d'Internet. Els resultats van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que va contestar l'escala CIUS, un 2,9% presentava un ús compulsiu d'Internet. La prevalença d'ús compulsiu d'Internet es va reduir 0,9 punts percentuals respecte a l'any 2015.

La prevalença de joc amb diners a Internet alguna vegada en els últims dotze mesos va ser del 2,7% i la del joc amb diners presencial (fora d'Internet), del 57,7%.

En aquesta enquesta, també es va avaluar el joc problemàtic i el trastorn del joc basant-se en els criteris diagnòstics del DSM-V. Entre el total de la població de 15 a 64 anys, la prevalença de joc problemàtic va ser del 0,4% i la del trastorn del joc del 0,1%. Els resultats també van permetre estimar que, entre la població de 15 a 64 anys que havia jugat diners en els últims dotze mesos, un 19,2% presentava un joc problemàtic i un 6,4% un trastorn del joc. La prevalença, tant de joc problemàtic com de trastorn del joc, va ser més elevada en homes.